

Z Przemysławem Kade - przewodniczącym OZ ZZ „Budowlani” w Spółdzielni Mieszkaniowej „Czerwony Rynek” w Łodzi, wiceprzewodniczącym Zarządu Okręgu Łódzkiego rozmawia Tomasz Nagórka

Dla dobra pracowników

str. 4

Z Olgą Gdynią, przewodniczącą Organizacji Zakładowej ZZ „Budowlani” w Zabrzeńskiej Spółdzielni Mieszkaniowej rozmawia Cezary Izdebski.

W Związku i w Spółdzielni

str. 5

Program i plan działania PIP - jednocześnie ambitnie i realistycznie

str. 7

Rada Krajowa planuje 2022 r.

str. 3

Szanowne Koleżanki i Koledzy, Szanowni Państwo,

Święta Bożego Narodzenia są dla nas wszystkich szczególnym czasem. W imieniu Związku Zawodowego „Budowlani” i własnym życzę, abyśmy mogli je spędzić w zdrowiu, spokoju i w gronie najbliższych. By dały nam tak bardzo potrzebny „zastrzyk” radości i nadziei.

Zbliża się kolejny rok. Życzę Państwu w nowym, 2022 roku przede wszystkim powrotu do normalności, do normalnej pracy i normalnych kontaktów. Oby nie zabrakło nam optymizmu i siły na realizację ambitnych zamierzeń i wielkich marzeń. Oby pandemia stała się wreszcie historią, z której wszyscy będziemy musieli wyciągnąć ważne wnioski. Także te o potrzebie ludzkiej życzliwości, solidarności i potrzeby dbałości o innych.

Obyśmy w 2022 roku byli zdrowi i szczęśliwi. I nie zapominali, że inni marzą o tym samym.

przewodniczący
Związku Zawodowego „Budowlani”

Bipinica Peresida

Horoskop 2022

str. 8-9

Przegląd związkowych wydarzeń w Polsce

ZNP domaga się wzrostu wynagrodzeń pracowników szkolnictwa wyższego i nauki oraz nauczycieli

Rada Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego informuje o akcji protestacyjnej na rzecz wzrostu wynagrodzeń pracowników szkolnictwa wyższego i nauki (zarówno będących, jak i niebędących nauczycielami akademickimi) oraz zwiększenia ogólnych nakładów na ten sektor w 2022 r. - podaje Związek Nauczycielstwa Polskiego na swojej stronie internetowej. W grudniu br. przed budynkami uczelni wyższych i instytutów badawczych odbyły się pikety protestacyjne. Kolejne formy protestu są uzależnione od sytuacji epidemicznej w Polsce.

Szkolnictwo wyższe i nauka od lat zmagają się z chronicznym niedofinansowaniem. Wielokrotnie Rada wskazywała na to w apelach kierowanych do rządzących – także w czasie trwania pandemii, która z całą mocą unaoczniała znaczenie społeczne badań naukowych. Jak zauważa Rada, priorytety władzy politycznej, włącznie z planami wielomiliardowego zwiększania wydatków budżetowych, po raz kolejny nie dotyczą jednak szkolnictwa wyższego i nauki. Ponadto rząd nie wywiązał się ze zobowiązań 30-procentowych podwyżek w czasie trzech lat, zawartych podczas wprowadzania Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce w 2018 r. – w okresie, gdy poziom wzrostu cen był znacznie niższy niż obecnie – piszą związkowcy.

Pracownicy szkolnictwa wyższego i nauki domagają się realizacji zobowiązań, które przyjął Rząd RP podczas wprowadzania reformy szkolnictwa wyższego i nauki w 2018 roku, czyli:

- 17% wzrostu wynagrodzeń w 2022 roku dla wszystkich pracowników szkolnictwa wyższego i nauki,
- podwyżki minimalnego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora do wysokości trzykrotnego minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- systemowego zwiększania nakładów finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę do poziomu 3% PKB.

***

Związek Nauczycielstwa Polskiego złożył w Sejmie 250 tysięcy podpisów pod obywatelską inicjatywą „Godne płace i wysoki prestiż nauczycieli”. Jak informuje ZNP, obecnie nauczycielskie wynagrodzenia rozpoczynają się od stawek na poziomie płacy minimalnej i wielu nauczycieli rezygnuje z pracy z powodu zbyt niskich płac.

Propozycja ZNP polega na powiązaniu zarobków nauczycieli z przeciętnym wynagrodzeniem w gospodarce. Dzięki temu pensja nauczycieli będzie rosła wraz z rosnącym PKB. Przyjęcie propozycji ZNP oznaczałoby, że płaca zasadnicza nauczyciela dyplomowanego byłaby wyższa o ponad 1 tys. zł.

Jak zauważa ZNP, aby Sejm zajął się obywatelskim projektem należało zebrać minimum 100 tys. podpisów w ciągu trzech miesięcy. Związkowcy zebrali ich 250 tysięcy.

Marszałek Sejmu RP 23 sierpnia 2021 r. wydała postanowienie o przyjęciu za wiadomości o utworzeniu Obywatelskiego Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej, popierającego projekt ustawy o zmianie ustawy Karta Nauczyciela. To oznaczało, że ZNP mógł zbierać podpisy pod obywatelską inicjatywą „Godne płace i wysoki prestiż nauczycieli”. Podpisy były zbierane do 31 października br. (włącznie).

Według projektu ZNP, w 2021 roku kwota wynagrodzenia zasadniczego dla nauczyciela z tytułem magistra i przygotowaniem pedagogicznym wrosła o:

- 1122 zł w przypadku nauczyciela dyplomowanego
- 956 zł w przypadku nauczyciela mianowanego
- 842 zł w przypadku stażysty i nauczyciela kontraktowego.

Program modernizacji Państwowej Straży Pożarnej

Jak informuje Związek Zawodowy Strażaków „Florian”, na początku grudnia w Sejmie RP miały miejsce prace legislacyjne nad rządowym projektem ustawy o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2022–2025” oraz o zmianie ustawy o Policji i niektórych innych ustaw (tzw. ustawa modernizacyjna). Rządowy projekt ustawy rozpatrywany jest w trybie pilnym.

cd. na str. 4

Apel do Premiera - ceny energii i paliw w przemyśle wyrobów budowlanych

Organizacje pracodawców i związki zawodowe, działające w sektorze produkcji wyrobów budowlanych, wystosowały do Premiera **Apel przedstawicieli pracowników i pracodawców o podjęcie działań na rzecz ochrony przedsiębiorstw produkujących materiały i wyroby budowlane przed drastycznym wzrostem cen energii i paliw. Działanie to ma na celu ograniczenie wzrostu cen wyrobów budowlanych, utrzymanie produkcji i miejsc pracy w sektorze. Drastyczny wzrost cen wyrobów budowlanych, wywołany wzrostem kosztów produkcji, może mieć wysoce negatywny wpływ na produkcję budowlaną w kraju, dalszy wzrost cen mieszkań i ograniczenie programów inwestycyjnych. Treść apelu obok.**

Warszawa, 15 grudnia 2021 r.

Prezes Rady Ministrów
Mateusz Morawiecki
al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Apel przedstawicieli pracowników i pracodawców

o podjęcie działań na rzecz ochrony przedsiębiorstw produkujących materiały i wyroby budowlane przed drastycznym wzrostem cen energii i paliw

Szanowny Panie Premierze,

Apelujemy do Pana i Rządu o jak najszybsze podjęcie działań na rzecz ochrony producentów wyrobów budowlanych przed rosnącymi cenami energii i paliw. W ostatnim czasie obserwujemy ich drastyczny wzrost, co w szczególności dotyczy cen energii elektrycznej i gazu. Trudno oczekiwać ich obniżki lub korekt w najbliższej przyszłości. Koszt uprawnień do emisji CO₂ osiągnął 8 grudnia br. 88 euro za tonę, czego nie spodziewała się nawet Komisja Europejska. Dostępne badania i prognozy przewidywały cenę na poziomie około 30 euro na koniec 2021 roku. Średnia cena energii elektrycznej wzrosła w ostatnim półroczu z 300 zł/MWh w maju do 550 zł/MWh w listopadzie, czyli o 83%. Średnia cena gazu ziemnego wzrosła z 123 zł/MWh w maju aż do 409 zł/MWh w listopadzie, czyli o 333%. Wyższe ceny energii, paliw i uprawnień mają już negatywny wpływ nie tylko na portfele gospodarstw domowych, ale również na producentów wyrobów budowlanych i całą gospodarkę. Wzrost cen wyrobów budowlanych przełoży się bezpośrednio na wzrost cen nieruchomości, co zmniejszy ich dostępność, w szczególności dla najuboższych Polaków czy dla młodych rodzin.

Obowiązkiem polskiego Rządu jest obrona interesów polskich obywateli i przedsiębiorstw, przez zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i energii po przystępnej cenie. Konieczne jest stworzenie i realizacja długofalowej polityki energetycznej Polski. Dalej nie wiemy jakie paliwa będą wykorzystywane w przyszłości, jaka będzie rola energii jądrowej, wodoru i czy gaz ziemny pozostanie paliwem przejściowym. Bez tej wiedzy trudno jest przedsiębiorstwom podejmować strategiczne decyzje inwestycyjne i tworzyć plany biznesowe. Brak jest widocznego rozwoju sieci elektroenergetycznych oraz nowych mocy przyłączeniowych. Konieczności ograniczenia emisji CO₂ przez polski przemysł wyrobów budowlanych, pociąga za sobą olbrzymie inwestycje i zwiększenie zapotrzebowania na energię elektryczną. Wiele procesów, w których wykorzystywano dotychczas ciepło ze spalania paliw kopalnych, będzie wymagało zastosowania pieców elektrycznych dużej mocy. Tymczasem ciągle spotykamy się z problemem braku pewności dostaw i ograniczonymi możliwościami przesyłowymi sieci elektroenergetycznych. Decydujący wpływ na ceny uprawnień do emisji CO₂ ma udział podmiotów finansowych w rynku, które spekulują tymi uprawnieniami. Obecnie obowiązujący mechanizm kształtowania cen praw do emisji uniemożliwia modernizację przedsiębiorstw energochłonnych ze środków finansowych własnych lub pożyczonych.

Biorąc pod uwagę powyższą sytuację apelujemy do Pana Premiera i Rządu o:

- Obniżenie akcyzy na energię elektryczną i stawki VAT na gaz ziemny oraz redukcję opłaty stałej za moc zamówioną dla przedsiębiorców, producentów wyrobów budowlanych. Obecnie podejmowane są działania przeciwnie, ograniczające możliwość wsparcia ze strony Państwa. Mniejsze koszty energii i paliw przyczynią się do ograniczenia wzrostu cen wyrobów

budowlanych a uzyskane oszczędności pomogą w realizowaniu niezbędnych inwestycji podnoszących efektywności energetyczną procesów produkcyjnych.

- Wdrożenie rozwiązań prawnych i systemowych stymulujących rozwój i stosowanie odnawialnych źródeł energii oraz wysokosprawnej kogeneracji w przemyśle. Rozwiązania takie doprowadzą do obniżenia emisji CO₂ oraz w lepszym stopniu zabezpieczą przedsiębiorców przed wzrostem cen energii.
- Stworzenie Strategii transformacji przemysłu wyrobów budowlanych w ramach opracowanej Polskiej Polityki Przemysłowej. Należy określić możliwości wprowadzenia nowych, innowacyjnych rozwiązań, które wpłynęłyby na ograniczenie emisji CO₂ i kosztów produkcji materiałów budowlanych. Na podstawie Strategii przyjęty zostanie budżet, na realizację transformacji, a także określone ze strony państwa instrumenty prawne i organizacyjne zapewniające realizację długofalowej polityki przemysłowej.
- Pilną zmianę Dyrektywy o EU ETS stwarzającą nowy mechanizm handlu emisjami min. przez eliminację z tego rynku podmiotów finansowych, zamrożenie ceny uprawnień.

Mając na uwadze dynamicznie zmieniającą się sytuację, jeszcze raz apelujemy do Pana Premiera i Rządu o jak najszybsze podjęcie działań na rzecz ochrony przedsiębiorstw produkujących materiały i wyroby budowlane, przez wzrostem cen energii i paliw oraz włączenie ich do tzw. tarczy antyinflacyjnej.

Chcielibyśmy prosić Pana Premiera o spotkanie, na którym przedstawimy nasze postulaty i chętnie odpowiemy na wszelkie pytania.

Z poważaniem,

Związek Pracodawców Producentów Materiałów dla Budownictwa
Dla Budownictwa

spc Stowarzyszenie Producentów Cementu
Polish Cement Association

NSZZ „Solidarność”
Adam Golec

Prezes Zarządu
Związku Pracodawców Producentów
Materiałów dla Budownictwa
Szymon Firląg

Przewodniczący Zarządu
Stowarzyszenia Producentów Cementu
Krzysztof Kieres

Przewodniczący Krajowego Sekretariatu
Budownictwa i Przemysłu Drzewnego
NSZZ „Solidarność”
Adam Golec

KONFEDERACJA
BUDOWNICTWA I
NIERUCHOMOŚCI

NSZZ
Solidarność

Budowlani

Prezes
Konfederacji Budownictwa i Nieruchomości
Krzysztof Baranowski

Przewodniczący
Krajowej Sekcji Materiałów Budowlanych
NSZZ „Solidarność”
Tadeusz Ryśnik

Przewodniczący Związku Zawodowego
„Budowlani”
Zbigniew Janowski

Rada Krajowa planuje 2022 rok

9 grudnia, w formie zdalnej, za pośrednictwem komunikatora ZOOM, odbyło się posiedzenie Rady Krajowej Związku Zawodowego „Budowlani”. Na zaproszenie przewodniczącego Związku Zbigniewa Janowskiego wzięli w nim udział przedstawiciele 14 okręgów „Budowlanych”. Głównym celem zwołania posiedzenia Rady było przyjęcie preliminarza budżetowego na 2022 r.

Posiedzenie otworzył i poprowadził Przewodniczący Związku. Członkowie Rady Krajowej przyjęli preliminarze budżetowe organizacji podstawowych, okręgów oraz Zarządu Krajowego, do którego, wolą większości, dopisano wydatki związane z Główną Komisją Rewizyjną.

Rada Krajowa odrzuciła wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej dotyczący wypłaty diet miesięcznych dla przewodniczącej GKR, zastępcy przewodniczącej GKR i wiceprzewodniczących GKR. Odrzuciła również wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej dotyczący wypłaty diety społecznej za każdy dzień pracy Zespołu Kontrolnego GKR oraz za każde posiedzenie Komisji.

Integralną częścią preliminarza budżetowego każdego okręgu, jak również Zarządu Krajowego jest plan pracy. Biuro Zarządu Krajowego - oprócz standardowych działań organizacyjnych podejmowanych na rzecz struktur podstawowych, okręgowych i krajowych, administrowania majątkiem Związku, prowadzenia księgowości i obsługi prawnej - będzie m.in. wspierało Zarząd Krajowy i Radę Krajową w zakresie organizacji Nadzwyczajnego Kongresu z okazji 130-lecia Ruchu Zawodowego „Budowlani” w Polsce.

W ramach działalności krajowej Związek będzie m.in. brał udział w konsultacjach zmian w polskim prawodawstwie i zespołach zewnętrznych powołanych w tym celu (w tym zespołów RDS).

Związek będzie kontynuował prowadzenie (jako lider Partnerstwa) wieloletniego projektu: Sektorowa Rada Kompetencji w Budownictwie. Do zadań Związku należy m.in. organizacja prac Rady, organizacja posiedzeń Sektorowej Rady Kompetencji w Budownictwie, posiedzeń Grupy Roboczej ds. Ram Kwalifikacji, wsparcie badania Bilansu Kapitału Ludzkiego w sektorze budownictwa oraz organizacja regionalnych seminariów tematycznych.

Jednym z kluczowych zadań jest utrzymywanie stałego kontaktu z Państwową Inspekcją Pracy, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, partnerami społecznymi, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych. Związek będzie kontynuował pracę w gremiach dialogu społecznego: Radzie Ochrony Pracy przy Sejmie RP, której wiceprzewodniczącym jest przewodniczący „Budowlanych” Zbigniew Janowski, Trójsronnym Zespole ds. Budownictwa i Gospodarki Komunalnej oraz radach przy

Głównym Inspektorze Pracy i okręgowych inspektorach pracy ds. bezpieczeństwa pracy w budownictwie.

W ramach działalności międzynarodowej Związek będzie brał udział w posiedzeniach władz statutowych EFBWW i BWI, w gremiach europejskich dialogu społecznego i innych spotkaniach międzynarodowych (EFBWW i BWI), uczestniczył w konferencjach oraz szkoleniach oraz organizacji międzynarodowych spotkań europejskiego dialogu społecznego w trybie zdalnym (i stacjonarnym), w tym, m.in.:

- w posiedzeniach Komitetu Wykonawczego EFBWW oraz Grupy Sterującej EFBWW,
- w posiedzeniach Stałych Komitetów Budownictwa i Przemysłu Drzewnego EFBWW,
- w realizacji projektów prowadzonych przez EFBWW – Formaldehydy w przemyśle drzewnym, Rusztowania etc. oraz wieloletnich (Dialog Społeczny EU – budownictwo i przemysł drzewny/meblarski, FIEC/EFBWW/UEA, CeiBois);
- w posiedzeniach Komitetu Europejskiego BWI.

Ponadto, Związek będzie brał udział w projektach międzynarodowych: Blueprint Budownictwo, YES, EMECs oraz 2 nowych, w zależności od potwierdzenia ich realizacji.

Podczas posiedzenia przyjęto, przedstawione przez Wiesława Szalast – przewodniczącą Zespołu roboczego, *Zasady rozliczania delegacji przez działaczy związkowych pełniących funkcje w organach poszczególnych struktur ZZ „Budowlani”*. Wcześniej dokument ten był rekomendowany Radzie Krajowej przez Zarząd Krajowy.

Rada Krajowa wyraziła pozytywną opinię w zakresie powołania przez Przewodniczącego Związku następujących sekretarzy krajowych na obecną kadencję:

- Cezary Izdebski - sekretarz krajowy ds. prawnych
  - Mirosław Ossowski - sekretarz krajowy ds. warunków pracy.
- Funkcja sekretarza krajowego, jako funkcja związkowa, pełniona jest nieodpłatnie.

Rada przyjęła wzór wykonania planu wpływów i wydatków organizacji podstawowej za 2021 r. Organizacje podstawowe będą miały czas do 31 stycznia przyszłego roku na przekazanie do biur okręgów wypełnionych wykonań. Członkowie Rady upoważnili

Zarząd Krajowy do podjęcia działań o charakterze organizacyjnym, które będą związane z przygotowaniem obrad Nadzwyczajnego Kongresu w 2022 r. z okazji 130-lecia Ruchu Zawodowego „Budowlanych” w Polsce. Decyzję o zwołaniu Nadzwyczajnego Kongresu w 2022 r. Rada Krajowa podejmie po uzyskaniu od Zarządu Krajowego projektu organizacji jego obrad.

Rada Krajowa przyjęła również uchwałę w sprawie wypłaty diet społecznych, w wysokości 50 zł za jedno posiedzenie, za udział w posiedzeniach Rady Krajowej, Zarządu Krajowego i Głównej Komisji Rewizyjnej.

Wiceprzewodniczący Związku Tomasz Nagórka i Jakub Kus oraz sekretarz krajowy ds. prawnych omówili bieżącą działalność Biura Zarządu Krajowego za okres od poprzedniego posiedzenia Rady Krajowej (15 września) do grudniowego posiedzenia.

Kończąc posiedzenie przewodniczący Związku Zbigniew Janowski złożył wszystkim członkom Rady Krajowej życzenia z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku.

Red.

Posiedzenie Rady OPZZ Województwa Podlaskiego

W Białymstoku, 10 grudnia 2021 r. odbyło się, z udziałem przewodniczącego OPZZ **Andrzeja Radzikowskiego**, posiedzenie Rady OPZZ Województwa Podlaskiego. Posiedzenie było połączone ze szkoleniem na temat Pracowniczych Planów Kapitałowych. W pierwszej części spotkania **Aleksandra Złocka-Siudy** zapoznała związkowców z podstawowymi informacjami dotyczącymi PPK i odpowiadała

do Przewodniczącego OPZZ o wręczenie odznak za zasługi dla OPZZ.

Odnaki honorowe „Za zasługi dla OPZZ” dla zbiorowości I stopnia otrzymali:

- RADA ZWIĄZKU NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO W POLITECHNICE BIAŁOSTOCKIEJ
- MIEDZYAKŁADOWY ZWIĄZEK ZAWODOWY ENERGETYKÓW W BIAŁYMSTOKU

na zadawane pytania. W drugiej części przewodniczący Rady OPZZ Województwa Podlaskiego **Jarosław Niczewski** zwrócił się

- KRAJOWY ZWIĄZEK ZAWODOWY CIEPŁOWNIKÓW MIEDZYAKŁADOWA ORGANIZACJA ZWIĄZKO-

WA PRZY ENEA CIEPŁO Sp. Z o.o. w BIAŁYMSTOKU.

Indywidualne odznaki honorowe „Za zasługi dla OPZZ” zostały przyznane:

- Odnaka III stopnia - dla kol. Jana Czerniawskiego (Rada Związku Nauczycielstwa Polskiego w Politechnice Białostockiej),
- Odnaka II stopnia - dla kol. Józefa Krupy (ZZ Pracowników Poczty Polskiej Oddział Białystok),
- Odnaka I stopnia - kol. Aleutynie Kołos (Związek Nauczycielstwa Polskiego Oddział Łomża), kol. Alinie Worobiej (ZZ Pracowników CEFARM Białystok) oraz kol. Bronisławowi Lamirowskiemu (ZZ „BUDOWLANI” PFLEIDERER Grajewo).

Po wręczeniu odznak przewodniczący Rady OPZZ Województwa Podlaskiego **Jarosław Niczewski** pogratulował Andrzejowi Radzikowskiemu nominacji na przewodniczącego Rady Dialogu Społecznego. W dalszej części spotkania Przewodniczący OPZZ zapoznał zgromadzonych związkowców z bieżącymi sprawami i działaniami podejmowanymi przez RDS oraz OPZZ.

Katarzyna Piechowicz

cd. ze str. 2

Istotną zmianą do pierwotnego projektu ustawy było m.in. objęcie programem modernizacji także formacji podległej resortowi sprawiedliwości tj. Służby Więziennej. Należy podkreślić iż główne założenia programu modernizacji dotyczące Państwowej Straży Pożarnej nie uległy zmianie.

Nowa ustawa modernizacyjna na lata 2022 – 2025 obejmie kwotę ponad 12 mld zł, z czego 10 mld 30 mln zł na służby podległe resortowi spraw wewnętrznych i administracji.

5 mld 666 mln zł stanowić będzie część placową funkcjonariuszy MSWiA, która ma być przeznaczona na:

- podwyżki uposażeń funkcjonariuszy (od 01.01.2022 r. przeciętnie 677 zł brutto wraz z nagrodą roczną);
- podwyżki plac pracowników cywilnych PSP (winny objąć obligatoryjne uzupełnienie do minimalnej krajowej, a następnie waloryzację oraz środki z ustawy modernizacyjnej dające 356 zł z nagrodą roczną) – należy zwrócić uwagę, że w toku obecnych prac legislacyjnych podjęte zostały próby zwiększenia kwot podwyżek dla pracowników cywilnych służb mundurowych podległych resortowi spraw wewnętrznych, w tym PSP;
- nakłady na zwiększenie etatowe formacji – łącznie 750 etatów w PSP w perspektywie 4 lat;
- nakłady na przeszerogowania funkcjonariuszy, co przekłada się na kwotę 10 mln w skali każdego roku dla Państwowej Straży Pożarnej;
- 800 milionów złotych zostanie przeznaczonych na inwestycje budowlane (łącznie 120 inwestycji, w tym: 53 nowe komendy i jednostki ratowniczo – gaśnicze, 67 remontów i modernizacji);
- nakłady na ochronę osobistą strażaka – nowe umundurowanie koszarowo – sztabowe, ale również umundurowanie bojowe i środki ochrony osobistej strażaka. Na ten cel będzie 100 milionów złotych.

W posiedzeniach Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych uczestniczyli członkowie Prezydium Zarządu Krajowego ZZS „Florian”.

Za przyjęciem ustawy głosowało 430 posłów, pięciu było przeciw, a jeden wstrzymał się od głosu. Program modernizacji ma wejść w życie 1 stycznia 2022 r.

Protest w Kauflandzie

Jak informuje portal dlahandlu.pl, Związek Zawodowy „Jedność Pracownicza” jest od ponad roku w sporze zbiorowym z pracodawcą, którego osi jest podwyżka płac o 800 zł. Obecnie spór jest na etapie referendum strajkowego.

Związek zaproponował spotkanie 6 grudnia, ale pracodawca ze względu na pandemię zaproponował związkowcom spotkanie online w styczniu 2022 roku. Związkowcy, nie godząc się na ignorowanie strony społecznej, przeprowadzili w tym dniu pikietę pod siedzibą Kauflandu we Wrocławiu. Wzięło w niej udział wiele organizacji społecznych.

Jak zauważają związkowcy, jeszcze 5 lat temu pracownicy spółki zarabiali dużo więcej niż wynosiła najniższa krajowa, a prace wykonywali większą ilością pracowników. Teraz to się zmieniło. Pracownicy skarżą się, że są uniwersalni i często pracują za trzech, a przy tym są poganiani i źle traktowani przez swoich przełożonych – informuje związek.

Pracownicy domagają się m.in.:

- wzrostu wynagrodzeń dla pracowników o 800 zł. Jak twierdzą związkowcy, pracownicy otrzymali w zeszłym roku 100 zł brutto podwyżki. Zasadnicze wynagrodzenie, które otrzymują pracownicy wynosi od 2900 zł do 3100 zł. Pensja 4100 zł brutto, którą podaje Kaufland, wyliczana jest łącznie z dodatkami, takimi jak premia „za tzw. niechorowanie czy dodatek „stolica”;
- zwiększenia zatrudnienia w centrach dystrybucji i w marketach. Jak twierdzą związkowcy, jeszcze 5 lat temu było więcej pracowników. Centrala tłumaczy to wprowadzeniem rozwiązań technologicznych, które mają usprawnić pracę, jednak pracy nie ubyło. Firma nie chce zatrudniać pracowników na zastępstwo, a zatrudnionym w centrach dystrybucji odmawia się wzięcia urlopu na żądanie, bo jest do wykonania plan. W marketach stosuje się natomiast umowy na 3/4 etatu, pomimo że pracownicy chcieliby pracować w pełnym wymiarze godzin;
- niepotrącania premii za wzięcie urlopu na żądanie, gdyż należy on do puli urlopu wypracowanego przez pracownika;
- zaprzestania dyskryminacji płacowej kobiet, powracających z urlopu macierzyńskiego. Jak twierdzą związkowcy, wracając po nim kobiety zarabiają mniej niż młodzi pracownicy;
- powołania transparentnej komisji antymobbingowej, w której skład wchodziłoby dwóch przedstawicieli Międzyzakładowej Organizacji WZZ „Jedność Pracownicza”.

Zebrał: Tomasz Nagórka

DLA DOBRA PRACOWNIKÓW

Z Przemysławem Kade - przewodniczącym OZ ZZ „Budowlani” w Spółdzielni Mieszkaniowej „Czerwony Rynek” w Łodzi, wiceprzewodniczącym Zarządu Okręgu Łódzkiego rozmawia Tomasz Nagórka

■ **Tomasz Nagórka: W Związku Zawodowym „Budowlani” Wasza organizacja jest od listopada 2011 r. Co Was skłoniło do przystąpienia do „Budowlanych”?**

Przemysław Kade: Kiedy zawiązała się nasza organizacja w 2011 r., nie pracowałem w Spółdzielni „Czerwony Rynek” w Łodzi. Koleżanki i koledzy, którzy tworzyli podstawy i byli członkami zarządu organizacji są już na zasłużonej emeryturze. Przypuszczam, że chodziło przede wszystkim o zwiększenie możliwości obrony pracowników przed zwolnieniami. Spółdzielnia miała złą sytuację finansową, groził jej rozpad, zmienił się prezes i nie wiadomo było czego można się spodziewać, a poprzedni zwalniał pracowników pod byle pretekstem.

góry nogami. Aby zapewnić ciągłość pracy i obsługi mieszkańców, trzeba było zmienić warunki pracy. Wprowadziliśmy zmianowość, ale z tego powodu część osób obsługiwała więcej niż jedno stanowisko ze względu na małą ilość pracowników. Wiązało się to z bardziej intensywną pracą w krótszym przedziale czasu. Wszystkie zmiany uzgadniane były przez pracodawcę ze związkami, a pracownicy nie ponieśli strat finansowych w tym trudnym dla wszystkich okresie. Przyjęte rozwiązania sprawdziły się i pomimo zachorowań i izolacji części pracowników Spółdzielnia pracowała bez jakichkolwiek przerw.

Natomiast Zarząd Związku odbywał spotkania trochę rzadziej i w reżimie sanitarnym, niemniej wszystkie sprawy załatwiane były na bieżąco. Najbardziej brakowało nam corocznych spotkań całej organizacji.

■ **Jak podsumowałby Kolega Przewodniczący ostatnie 10 lat działalności?**

W obecnym zakładzie pracę podjąłem w 2012 r., a w 2014 r. zostałem wybrany na przewodniczącego organizacji, a naszym celem było wówczas zwiększenie ilości członków i podjęcie rozmów z Zarządem Spółdzielni o wprowadzeniu Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy.

W dwa lata organizacja urosła z 20 do 42 członków, a obecnie jest nas 45 (65% załogi). W czerwcu 2016 r. został podpisany i zarejestrowany Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy, który w ciągu kolejnych lat ewoluował - z korzystniejszymi zapisami, co było możliwe dzięki dobrej kondycji finansowej zakładu i niewątpliwie było dużą zasługą Prezesa Spółdzielni i naszej Organizacji.

W ramach działalności związkowej opracowaliśmy i wdrożyliśmy regulamin wyboru zakładowego społecznego inspektora pracy.

Poza tym, te 10 lat to ciągła praca, polegająca na utrzymaniu liczebności członków. Obecnie nowi pracownicy nie są zainteresowani człon-

kostwem w związku. Indywidualne rozmowy i przedstawianie dotychczasowych osiągnięć na razie przynoszą rezultat, jednak jest coraz trudniej.

■ **Jak wyglądają Wasze relacje z pracodawcą?**

Z pracodawcą mamy dobre relacje. Są one wynikiem uczestniczenia w wielu przedsięwzięciach, w trakcie których mieliśmy różne zdania, ale potrafiliśmy wypracować wspólne stanowisko dla dobra pracowników, ale i członków Spółdzielni. Można powiedzieć, że po 7 latach współpracy jesteśmy partnerami, a nie przeciwnikami. Pracodawca jest człowiekiem pragmatycznym i konkretnym. Wszyscy potrafimy iść na kompromis i to daje dobre rezultaty. Ułatwia współpracę i przynosi wymierne efekty zakładowi i pracownikom.

■ **Czy epidemia wpłynęła na działalność Waszej Organizacji oraz administracji Spółdzielni?**

Epidemia COVID wywróciła wszystko do

■ **Z jakimi problemami muszą się zmierzyć spółdzielnie mieszkaniowe w najbliższej przyszłości?**

Uważam, że obecnie spółdzielnie mieszkaniowe w Polsce mają złą prasę. Przedstawia się je wyłącznie w złym świetle. A przecież wiele z nich robi dużo dobrego dla mieszkalności i swoich członków. O tym jednak się nie pisze i nie mówi w programach TV. Pojedyncze przypadki złego zarządzania nie powinny przysłaniać całości. Jeśli dalej tak będzie, a ustawodawcy dalej będą forsować zmiany w ustawie, mające na celu likwidację spółdzielczości, to niebawem będziemy mieli same wspólnoty mieszkaniowe, z którymi nikt nie będzie się liczył. To doprowadzi do zwolnień pracowników i likwidacji wielu organizacji związkowych, które obecnie funkcjonują w spółdzielniach mieszkaniowych w całej Polsce.

■ **Dziękuję za rozmowę**

Kontrola preliminarzy budżetowych na 2022 r. przez Główną Komisję Rewizyjną „Budowlanych

W dniach 30 listopada – 1 grudnia, w siedzibie Związku Zawodowego „Budowlani” w Warszawie Zespół Kontrolny Głównej Komisji Rewizyjnej przeprowadził kontrolę m.in. projektów preliminarzy budżetowych na rok 2022 r.

Kontrola została przeprowadzona w składzie: Elżbieta Czajka - przewodnicząca Zespołu, Leszek Kramarz, Irena Stępień, Waldemar Stykała i Małgorzata Władek. Zakres kontroli obejmował m.in.:

- badanie realizacji zaleceń GKR z kontroli przeprowadzonej w dniach 4-6 sierpnia bieżącego roku;
- badanie planów wpływów i wydatków na 2022 r. okręgów i Zarządu Krajowego Związku Zawodowego „Budowlani”;
- dokończenie kontroli rozliczenia likwi-

dacji Sanatorium Uzdrowskiego „Modrzew”.

Przy kontroli obecni byli reprezentanci Zarządu Krajowego oraz pracownicy Biura Zarządu Krajowego. Wyjaśnień udzielali:

przewodniczący Związku Zbigniew Janowski, główna księgowa Barbara Pałka, wiceprzewodniczący Związku Tomasz Nagórka oraz sekretarz krajowy ZZ „Budowlani” ds. prawnych Cezary Izdebski. (tn)

W Związku i w Spółdzielni...

Z Olgą Gdynią, przewodniczącą Organizacji Zakładowej ZZ „Budowlani” w Zabrzeńskiej Spółdzielni Mieszkaniowej rozmawia Cezary Izdebski

■ **Cezary Izdebski:** Pani Przewodnicząca, czy mógłby Pani powiedzieć parę zdań o swoim miejscu pracy?

Olga Gdynia: Zabrzeńska Spółdzielnia Mieszkaniowa powstała w 1958 roku. Należy do grona największych spółdzielni mieszkaniowych w Polsce. Zarządza 230 nieruchomościami, położonymi w sześciu rejonach miasta, w tym 214 budynkami mieszkalnymi, w których zamieszkuje ok. 30 000 lokatorów, oraz 139 lokalami użytkowymi. Prowadzi własny zakład budowlano – remontowy, świadczący usługi na rzecz mieszkańców, a w ramach programu kulturalno – oświatowego dwa kluby osiedlowe: „Pastel” i „Kwadrat”.

■ **Jak wygląda sytuacja Zakładowej Organizacji ZZ „Budowlani” działającej w Zabrzeńskiej SM? Jakże w ostatnim czasie działania związkowe podejmowała organizacja?**

Prowadzimy „organizację w formule szeroko pojętego dialogu z pracownikami”. Mają oni możliwość zgłaszania wszelkich postulatów pracowniczych, jak i mogą ocenić naszą pracę oraz wnieść wszelkie propozycje co do sposobu działalności naszej organizacji. Każdy członek Zarządu jest w stanie sprostować trudowi rozwiązywania wszelkich problemów, z jakimi zgłaszają się pracownicy. Mamy zrzeszonych 174 członków i do każdego staramy się podchodzić indywidualnie. Pamiętamy o dniu urodzin i świętach, każdy członek dostaje indywidualne życzenia - to też ociepla wizerunek Związku. Rozmowy z pracownikami są trudne, tym bardziej, że ostatni rok przyniósł dużo zmian. Mamy nowy Zarząd ZSM i nowego przewodniczącego organizacji związkowej. Te zmiany wyszły nam na dobre. Ostatnio zmierzaliśmy się z problemem stworzenia nowego Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy, co rozbudziło wiele emocji. Na początku pracownicy byli bardzo niespokojni i nastawieni sceptycznie, ale po serii rozmów - indywidualnych i grupowych, doszliśmy do porozumienia. Jeśli chodzi o pracodawcę, to na całe szczęście Zarząd ZSM jest bardzo propracowniczy, co ułatwiło nam stworzenie układu dobrego dla obu stron.

Ja w naszym Związku działam od 2018 r., a przewodniczącą jestem od roku. Jeszcze daleka droga przede mną i dużo nauki. Przewodniczący ponosi odpowiedzialność za kadre pracowniczą i za zakład pracy. Spółdzielnia Mieszkaniowa to bardzo specyficzny twór. Pracownicy przede wszystkim muszą zrozumieć, że ich dobro to także dobro zakładu pracy, bo to on zapewnia im byt. Nie można podejmować decyzji typu „tu i teraz”, bo to doprowadzi do destabilizacji zakładu, a to nasza „matka żywicielka”.

■ **Czy mogłaby Pani ocenić aktualną sytuację spółdzielczości mieszkaniowej w Polsce?**

Patrząc na swoją Spółdzielnię Mieszkaniową, bo jestem nie tylko pracownikiem, ale też i lokatorem, czuję się bezpiecznie. Niestety, tylko teraz, bo nie wiadomo czy proponowane zmiany w ustawie o SM nie wejdą w życie. My jesteśmy spółdzielnią otwartą na lokatora i jego potrzeby. Lokatorzy darzą nas zaufaniem, widzą w nas instytucję niosącą pomoc i zarazem powier-

nika. Wiem, że SM są podmiotem mieszkaniowym godnym zaufania, nie sprzedadzą lokatorów z gruntem, nie doprowadzą do bankructwa - bo są prowadzone przez osoby kompetentne i doświadczone w zarządzaniu nieruchomościami. Każdy krok, działanie i decyzja są podejmowane zgodnie ze zdrowym rozsądkiem i przewidywaniami, co by było gdyby... W SM pracują pracownicy oddani swojej pracy, dla których najważniejszy jest lokator i jego dobro.

Niestety, przyszłość niesie nam jedną wielką niewiadomą. To burzy cały porządek i stabilizację. Rząd nie lubi spółdzielczości i od lat nas atakuje na różne sposoby, próbując nas zlikwidować.

A przecież spółdzielczość mieszkaniowa ponosi odpowiedzialność za 10 mln lokatorów, te liczby mówią same za siebie, ludzie nas chcą. Wiedzą, że z nami nic im nie grozi. Ostatnio jest głośno o zmianie ustawy o SM, prasa dużo pisze o złych prezesach zarabiających kokosy, o dużych opłatach i powstawaniu wspólnot. To rodzi dużo kontrowersji, zawsze znajdzie się jakiś sceptyk, który źle będzie o nas mówił. Przy takiej ilości zainteresowanych osób to nieuniknione. Gdyby jednak nie rząd i zmiany w ustawie, nic by nam nie zagrażało. Uważam, że zarządzanie zasobami mieszkaniowymi to ogromna odpowiedzialność i wiedza. Spółdzielnie ją mają. Cieszę się, że mieszkam w zasobach spółdzielczych.

■ **Jak Pani wspominała, w Ministerstwie Rozwoju i Technologii trwają prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Jak ocenia Pani planowane zmiany?**

To jest skandal. My jako związki zawodowe powinniśmy to oprotować, napisać petycję. Powinniśmy dać do zrozumienia „Warszawie”, jaki błąd popełniają. To zagraża naszym miejscom pracy i lokatorom. Od dawna pani Staroń i jej podobni szczują lokatorów na spółdzielnie mieszkaniowe, chcą doprowadzić do całkowitego zlikwidowania tej formy spółdzielczości. Widać mają w tym jakiś interes. Nowa ustawa doprowadzi do całkowitej destabilizacji sytuacji lokatorów i ich majątku. Co to za pomysł z tymi wyborami? My nic tylko będziemy przeprowadzać głosowania i liczyć głosy (tych obecnych na zebraniach jak i poza posiedzeniem), i to w obecności notariusza! W czasach, gdy liczy się każda złotówka i czas pracy, rząd chce

zmusić nas do trwonienia pieniędzy. Poza tym totalnie niedopuszczalny dla mnie jest pomysł wprowadzenia kadencyjności członków zarządu i ich wybór poprzez uczestników walnego zgromadzenia, bądź zabrania przedstawicieli. Ktoś w Warszawie sobie wymyślił, że byle krzykacz może zostać prezesem i zarządzać naszym majątkiem. A ja się pytam, czy ten przyszły pseudoprezes będzie miał wiedzę w zarządzaniu nieruchomościami, czy będzie patrzył na dobro pracowników i lokatorów?! I kto to będzie sprawdzał?! Podjudzeni lokatorzy będą mogli wybierać na zasadzie: „my im pokażemy, my ich zwolnimy, po co ich tam tyle siedzi, ja obniżę wam czynsz.” A dziś wybór członków zarządu to cały proces, bo wybrane osoby muszą mieć odpowiednią wiedzę i doświadczenie. To celowo ma prowadzić do powstawania wspólnot! Rząd na siłę chce, aby budynki przechodziły pod prywatnego zarządcę, ale czy to jest dla lokatorów bezpieczne? Nie, bo będą skazani na czyjaś łaskę. Lokatorzy będą w ciągłym sporze i będą ponosić dodatkowe opłaty za każde przedsięwzięcie.

■ **Czy z funkcjonowaniem związków w spółdzielni mieszkaniowej wiąże się jakieś szczególne wyzwania?**

Oczywiście, zatrudniamy dużo pracow-

ników na różnych stanowiskach, o różnym poziomie kwalifikacji. Nasi pracownicy muszą być bardzo odporni, bo praca z ludźmi nie jest łatwa, czasem niesie za sobą dużo problemów i pretensji. Druga istotna rzecz - nie jesteśmy przedsiębiorstwem produkcyjnym, żyjemy z pieniędzy lokatorów. To wpływa na ograniczony fundusz i to muszą zrozumieć pracownicy. Nie możemy wciąż podnosić opłat, bo wtedy lokatorzy stracą do nas zaufanie i odejdą od nas. Te wszystkie problemy trzeba rozwiązywać, co wymaga dużej cierpliwości i znajomości ludzkich umysłów. W dzisiejszych, „roszczeniowych” czasach bardzo trudno zarządzać zasobami ludzkimi, w sytuacji obostrzeń epidemicznych i pod nadzorem lokatorów którzy patrzą nam na ręce i mają do tego pełne prawo. To oczywiście ma też wpływ na specyfikę pracy organizacji związkowej w spółdzielni.

■ **Jak wygląda rola związków w kontekście dbania o BHP w realiach działalności spółdzielni mieszkaniowej?**

W moim zakładzie pracy służby BHP są niezwykle otwarte na współpracę ze związkami. Do pomocy mamy SIP-owca i to daje świetne efekty. Uważam, że tworzymy zgrany zespół, dla którego ważne jest stworzenie bezpiecznych dla pracownika i lokatorów rozwiązań. Szczególnie ciężko mieliśmy w okresie wprowadzonych największych obostrzeń covidowych, bo trzeba było wykonywać swoją pracę na potrzeby lokatora w znacznie trudniejszych warunkach. Dotyczy to zwłaszcza konserwatorów i gospodarzy domu, którzy muszą zachować bezpieczne warunki dla każdej ze stron. Praca w SM jest o tyle skomplikowana, że pracujemy w różnych obiektach, poza tym jest dużo prac, które indywidualnie przeprowadza się u lokatora. Ponadto jest ogromna różnorodność prac prowadzonych na wielu stanowiskach, od prac dekarских, elewacyjnych, instalacyjnych po porządkowe. Trzeba dobrze przeszkolić załogę i wyczerlić na wszelkie niebezpieczeństwa. Ale dobra współpraca rodzi wzajemne

zaufanie. Jak już wspominałam, SM dbają o bezpieczeństwo lokatora w wielu zakresach. Mamy tu bardzo szeroki wachlarz prac np.: odśnieżanie, dbanie o dobry stan techniczny chodników, schodów, podjazdów, wind....

■ **Na koniec chciałbym spytać jak ocenia Pani przyszłość związków zawodowych w Polsce, a może i w Europie?**

Głównym zadaniem związków zawodowych jest obrona praw pracowników. Wśród nich wymienić należy przede wszystkim: godność pracy, sprawy materialne oraz prawo. Ponadto związki stoją na straży przestrzegania gwarantowanych przez pracodawcę warunków pracy, w tym także ubezpieczenia i podstawowego zaplecza socjalnego. Niestety, nie zawsze jesteśmy tak postrzegani. Dla pracodawców jesteśmy zbędnym dodatkiem, przeszkadzającym w zarządzaniu firmą, bo wciąż tylko czegoś oczekujemy i chcemy. Z kolei zdaniem wielu pracowników nic nie robimy, bo co jest do zrobienia, skoro jest kodeks pracy - tylko potrącamy składki, a każdy grosz do wypłaty jest potrzebny. Widzę to po nowych pracownikach - nie chcą się zapisywać do związku i mówią: *Po co? A że coś organizujemy... To niepotrzebny wymysł i przecież nic im nie grozi. A jeżeli coś się będzie źle działo, to zawiadomią PIP.* To naiwne, ale dość powszechne przekonanie. I rzeczywiście, dzisiaj w Polsce mało nas widać i niewiele o związkach słychać. Powoli zamieramy. Głównym pracodawcą w Polsce jest prywatna firma, często korporacje. One nie pozwolą wprowadzić sobie związku do zakładu pracy, nie pozwolą na patrzenie na ręce, ale też i nie są tak naprawdę związane z pracownikiem. Co innego w „starej” Europie, tam związkowcy działają w głównej mierze jako międzyzakładowe organizacje. Ostatnio było głośno o Francji i o tym jak związki porwały tłumy. Tam ludzie też mieli o co walczyć. Tam związki są instytucją godną zaufania i pracodawca się z nimi liczy. Daleko nam do tego stanu.

■ **Dziękuję za rozmowę**

Grudniowe posiedzenie Rady Okręgu Łódzkiego

Tegoroczny plan pracy przewidywał podsumowanie działalności roku 2021. Rok podsumowano na posiedzeniu Rady Okręgu Łódzkiego ZZ „Budowlani”, na które zaplanowano omówienie spraw będących w kompetencji tego organu statutowego.

Z uwagi na pandemię, obawiano się czy uczestniczyć będzie wymagalna ilość członków Rady. Obawy okazały się płonne, członkowie Rady nie zawiedli, zdając sobie sprawę z faktu, iż posiedzenie odbędzie się z zachowaniem wymogów sanitarnych i będzie miało charakter nieco uroczysty, bo związany również z akcentem obchodów Dnia Budowlanych. W posiedzeniu uczestniczyło blisko 70% uprawnionych.

Podczas obrad, Rada Okręgu podjęła ważne decyzje, uchwalając budżet na rok 2022, plan posiedzeń Zarządu i Rady, oraz

zatwierdziła skład komisji inwentaryzacyjnej. Dyskusja w przedmiocie przyszłorocznych działań skoncentrowała się między innymi na omówieniu spraw związanych ze współpracą organizacji zakładowych i Okręgu odnośnie organizacji Dnia Budowlanych, szkoleń i innych aktywności związkowych.

Pod koniec obrad zebrani okolicznościowo-

wym tortem uczcili obchody Dnia Budowlanych 2021, a nieodzownym akcentem były życzenia świąteczne i noworoczne złożone przez Przewodniczącą Okręgu dla wszystkich członków Związku i ich rodzin. Uroczyste posiedzenie Rady zakończyło się w miłej atmosferze i dobrych nastrojach.

Wiesława Szalast

Razem przeciwko prześladowaniu liderów związkowych

Niemal w każdym wydaniu magazynu "Budowlani", w ramach cyklu "Z wydarzeń w światowym ruchu pracowniczym, informujemy o przypadkach łamania związkowych praw, o represjach i prześladowaniu liderów związkowych, o praktykach utrudniania pracownikom zrzeszania się w związkach zawodowych. Niestety, Polska nie jest pod tym względem wyjątkiem. Problem bezprawnego zwalniania z pracy szefów organizacji związkowych nagłaśniają na swych profilach na Facebooku postowie partii Razem – Adrian Zandberg i Maciej Konieczny. Oprócz postów na ten temat, polecamy uwadze wystąpienie Macieja Koniecznego podczas posiedzenia Sejmu w 30. rocznicę stanu wojennego.

Maciej Konieczny w Sejmie

Dzisiaj 40. rocznica wprowadzenia stanu wojennego.

Ważne abyśmy pamiętali, że ofiarami Stanu Wojennego są nie tylko bardzo konkretni ludzie, którzy stracili życie, zdrowie, bliskich, ale również imponujący skalą demokratyczny ruch pracowniczy - pierwsza Solidarność. Wielomilionowy, radykalnie demokratyczny ruch robotniczy, który niósł nadzieję na lepsze życie i sprawiedliwość pracownikom po obu stronach żelaznej kurtyny.

Dzisiaj, w roku 2021 mamy w Polsce jeden z najniższych współczynników uzwiązkowienia w Europie. Jak wskazuje właśnie

opublikowany World Inequality Report, nasz kraj rozdzierały radykalne nierówności w dochodach i posiadanym majątku. Owoce gospodarczego wzrostu są u nas wciąż dzielone w sposób skrajnie niesprawiedliwy.

Za działalność związkową można w Polsce zostać bezprawnie zwolnionym z pracy. Tylko w ostatnich miesiącach dotknęło to Magdę Malinowską z Amazona, Mariusza Ławnika z mBanku, Marcina Habere z Netii, działaczy "Solidarności" z Genpactu. Kilka dni temu do tej listy dołączyła profesor Nina Pluta-Podleszyńska liderka Inicjatywy

Pracowniczej na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie, zwolniona dyscyplinarnie za zorganizowanie demonstracji w obronie związkowców, których UP zwolnił wcześniej.

Bardzo smuci mnie, że w kraju "Solidarności" można bezprawnie i bezkarnie zwalniać i represjonować związkowców. Jest szokujące, że robią to również instytucje państwowe. To musi się wreszcie skończyć. Państwo musi wreszcie stanąć po stronie pracowników, a postulaty pierwszej "Solidarności" powinny być czymś więcej niż tylko zakurzonym historycznym rekwizytem.

<https://www.facebook.com/maciejkoniecznyrazem>

Z profilu facebook Adriana Zandberga

Co łączy mBank, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, toruńską szkołę, logistycznego giganta Amazon, telekomunikacyjną Netię, międzynarodową korporację księgową Genpact? Wszędzie tam wyrzucono z pracy związkowców. Jako liderzy pracowników byli, zgodnie z polskim prawem, chronieni przed zwolnieniem. Tyle, że ta ochrona jest dziurawa. Władze wiedzą o tym od lat - i nic z tym nie robią.

Związkowcy otrzymują często zupełnie idiotyczne powody zwolnie-

nia. Wszyscy wiedzą, że o co chodzi naprawdę. Zwolnieni pójdą oczywiście do sądu. Tylko co z tego? Firma wie, że przegra w sądzie, ale liczy na to, że pracownik "da sobie siana". Sprawy potrafią się ciągnąć bardzo długo. Co z tego, że racja jest po Twojej stronie, jeśli wyrok potwierdzi to po trzech latach? Związek zawodowy dawno zdążył się rozpaść. Nieuczciwa firma przegrywa przed sądem, ale w praktyce wygrywa, chociaż otwarcie łamała prawo pracy. I nie ponosi za to w zasadzie żadnych konsekwencji.

Posel Maciej Konieczny ma konkretną propozycję, jak ukroić tę patologię: jeśli firma chce wyrzucić osobę chronioną przed zwolnieniem, to musi takie zwolnienie zatwierdzić przed sądem. Oczywiście jeśli ktoś np. przychodzi pijany do pracy - nie ma zmiłuj, powinien dostać dyscyplinarną. Ale najpierw trzeba to udowodnić!

Bezczelne wyrzucanie ludzi z pracy za to, że założyli związek, można naprawdę łatwo ukroić. Wystarczy odrobina woli politycznej.

<https://www.facebook.com/zandberg.razem>

Nowelizacja ustawy o cudzoziemcach szansą na gwarancję minimalnej płacy dla imigrantów

O tym, że w Polsce brakuje ludzi do pracy i musimy zatrudniać spoza UE zarówno pracowników nisko kwalifikowanych jak i fachowców – pracodawcy przekonują od dawna, domagając się złagodzenia wymogów oraz przyspieszenia i uproszczenia formalności związanych z uzyskiwaniem przez imigrantów zezwoleń na pobyt w naszym kraju i pracę.

Od blisko trzech lat orędownikiem w tej kwestii jest rzecznik małych i średnich przedsiębiorców Adam Abramowicz, który w imieniu przedsiębiorców wnioskuje do organów administracji państwowej o optymalizację przepisów oraz procedur wydawania pozwoleń na zatrudnienie pracowników spoza UE. Kiedy w marcu 2019 r. po raz pierwszy poprosił premiera Mateusza Morawieckiego o „rozważenie możliwości wsparcia wydziałów do spraw cudzoziemców w urzędach wojewódzkich”, procedury wydawania decyzji w sprawach o zezwolenie na pobyt stały i pracę ciągnęły się średnio 175 dni, zamiast ustawowych 30.

-Z roku na rok przybywa przedsiębiorców chętnych, a często zmuszonych do zatrudniania pracowników z krajów trzecich, ale jednocześnie urzędy coraz częściej przekraczają ustawowe terminy rozpatrywania składanych w tym celu wniosków. Wobec rosnącego niedoboru specjalistów na rodzimym rynku pracy, dalsza niedrożność systemu ugodzi zarówno w interesy pojedynczych przedsiębiorców, jak i całych branż. Z prognoz demograficznych wynika wręcz, że w perspektywie 20 – 30 lat bez imigrantów na rynku pracy nie będzie możliwy rozwój gospodarczy, co z kolei zachwieje systemem świadczeń emerytalnych – przekonuje Adam Abramowicz.

Adresatami wniosków rzecznika msp były różne resorty i urzędy centralne - m.in. MSWiA, MSZ, MR oraz MRPiPS – ponieważ rozwiązanie problemu zatrudnienia obcokrajowców wymaga skorelowania wielu przepisów.

W jednej z pierwszych odpowiedzi, którą nadesłało MSWiA, poinformowano, że resort „podziela pogląd, że wzmocnienie kadrowe urzędów wojewódzkich jest jedną z istotnych kwestii, która przekłada się na sprawność postępowań dotyczących legalizacji pobytu cudzoziemców i pozwoleń na pracę. Dalsze wysiłki w tym kierunku będą kontynuowane”.

Na efekty trzeba jednak poczekać – dopiero pod koniec listopada br., po przegłosowaniu przez Sejm, projekt

nowelizacji ustawy o cudzoziemcach trafił do Senatu. Ale choć to jeszcze nie koniec ścieżki legislacyjnej, w mediach pojawiły się głosy krytyczne.

Wszystko za sprawą zapisu, który de facto gwarantuje zatrudnianym imigrantom wynagrodzenia „zapewniające bezpieczeństwo socjalne”. Intencją tej treści zawarto w uzasadnieniu projektu ustawy. A dokładniej – w zamian za rezygnację z „wymogu posiadania przez cudzoziemca zapewnionego miejsca zamieszkania oraz wymogu posiadania źródła stabilnego i regularnego dochodu”, w projekcie nowelizacji ustawy zawarto przepis zastępujący to wymogiem „otrzymywania przez cudzoziemca wynagrodzenia nie niższego niż minimalne wynagrodzenie za pracę”. Czyli już od stycznia 3010 zł brutto miesięcznie. I to nawet wówczas, gdy obcokrajowiec będzie zatrudniony w niepełnym wymiarze godzin czy na umowę zlecenie. Od takiej też kwoty zatrudniający cudzoziemca pracodawca będzie musiał odprowadzać za niego składki do ZUS i zaliczki na podatek dochodowy. W skali makro, w grę wchodzi niebagatelne kwoty. Już w 2020 r. suma składek, które wpłynęły z takiego tytułu do ZUS przekroczyła 6 mld złotych.

Okazuje się jednak, że nie wszystkim odpowiada wizja uwarunkowania możliwości uzyskania przez obcokrajowca zgody na zatrudnienie w Polsce od deklaracji pracodawcy, że będzie za tę pracę płacił co najmniej minimalne wynagrodzenie. Za kontrowersyjny - i wręcz niekonstytucyjny, bo dyskryminujący rodzimych pracowników - uznali ten przepis np. eksperci cytowani przez gazetaprawna.pl, money.pl i fakt.pl, którzy podnieśli larum, bo Polak zatrudniony na pół etatu za minimalną krajową dostanie 1505 zł brutto, a cudzoziemiec – dwa razy tyle...

Ma się to nijak do argumentów o braku nisko kwalifikowanych pracowników - bo co to za braki kadrowe, skoro dałoby się je zalać ćwiartką czy połówką etatu dla imigranta. Ani do narzekania na brak fachowców – bo nawet laik wie, że za minimalną płacą żaden fachowiec nie pracuje.

Pewne jest natomiast jedno – wymóg wynagradzania imigrantów za pracę co najmniej minimalną pensją może się okazać skutecznym narzędziem w walce z patologiami na rynku pracy – płaceniem „pod stołem”, zatrudnianiem „na czarno” i wyzyskiem pracowników przez pracodawców.

(max)

Działaczk i działacze Konfederacji Pracy Młodych, Federacji Młodych Socjaldemokratów, OZZ Inicjatywy Pracowniczej oraz Społeczny Rzecznik Praw Obywatelskich protestują w siedzibie mBanku przeciwko bezprawnemu zwolnieniu Mariusza Ławnika, założyciela Związku Zawodowego Pracowników mBanku S.A.

<https://www.facebook.com/konfederacijapracymlodych/photos/a.107164787422274/461539891984760>

Z profilu facebook Macieja Koniecznego

W ostatnim czasie doszło do głośnych przykładów zwolnień dyscyplinarnych liderów i liderki związkowych. Zwolnienia Magdaleny Malinowskiej z Amazona i Mariusza Ławnika z mBanku były w oczywisty sposób bezprawne i są kolejnym przykładem antyzwiązkowych represji. Historie Magdaleny i Mariusza to nie są odoobnione przypadki. W Polsce od lat można bezprawnie i bezkarnie łamać prawa pracownicze i utrudniać działalność związkową.

W 2017 r. w pracownicy Kauflandu dołączyli do Międzyzakładowej Organizacji Wolnego Związku Zawodowego Jedność Pracownicza. Odpowiedź pracodawcy była błyskawiczna. Dyscyplinarnie zwolniono dwóch związkowców, w tym wiceprzewodniczącego związku Przemysław Kraję. Mimo, że Kraję podlegał ochronie związkowej, zwolniono go bez konsultacji ze związkiem zawodo-

wym, co było rażącym naruszeniem ustawy o związkach zawodowych. Procesy o przywrócenie do pracy trwały 5 lat. Ostatecznie zakończyły się w Sądzie Najwyższym skazaniem jednego z członków zarządu Kauflandu za rażące naruszenie prawa pracy. Sąd nakazał też przywrócenie zwolnionych związkowców do pracy.

Związkowcy alarmują, że praca w Kauflandzie jest pracą ponad siły. Pracowników straszy się, że albo rozwiążą umowę za porozumieniem stron albo zostaną zwolnieni dyscyplinarnie, mimo że do zwolnienia dyscyplinarnego nie ma żadnych podstaw. Zdaniem związków zawodowych mobbing w Kauflandzie jest powszechny, a pracodawca nie próbuje mu przeciwdziałać. Związki zawodowe przedstawiały tę sprawę zarządowi kKauflandu, ale ten od miesięcy nie znalazł czasu na spotkanie.

Mimo bardzo ciężkiej pracy,

pensje są niskie i tylko nieznacznie przekraczają pensję minimalną. W tej chwili w Kauflandzie trwa spór zbiorowy i referendum strajkowe, pracownicy domagają się podwyżek i realnej walki z mobbingiem.

Ponieważ zarząd Kauflandu lekceważy stronę społeczną, w związku z czym 6 grudnia, w najbliższy poniedziałek zdesperowani związkowcy organizują pod wrocławską siedzibą firmy protest. Chciałbym w tym miejscu zapewnić związkowców o moim wsparciu i solidarności, będę obecny na poniedziałkowym proteście, żeby wesprzeć ich osobiście.

Państwo polskie chroni związki zawodowe tylko teoretycznie. przepisy są martwe, a wielkie korporacje bezkarnie łamią prawo pracy. Najwyższy czas, żeby państwo polskie stanęło jednoznacznie po stronie prześladowanych związkowców i pracowników!

<https://www.facebook.com/maciejkoniecznyrazem>

Program i plan działania PIP - jednocześnie ambitnie i realistycznie

Na posiedzeniu Rady Ochrony Pracy 7 grudnia 2021r. Główny inspektor pracy Katarzyna Łażewska – Hrycko zaprezentowała Program działania Państwowej Inspekcji Pracy na rok 2022 oraz lata 2022-2024 oraz szczegółowy plan działań na 2022 rok. W tym kompleksowym dokumencie wskazano główne kierunki działalności Inspekcji.

We wprowadzeniu do prezentacji Programu podkreśliła m.in.: „Dokument, który prezentujemy jest odpowiedzią na wyzwania, jakie rzuca dzisiejsza pandemiczna rzeczywistość i zmieniające się otoczenie społeczno-gospodarcze. Ze względu na ograniczone środki i zasoby ludzkie, jakimi dysponuje Państwowa Inspekcja Pracy, nasze plany muszą zostać określone w taki sposób, aby do maksimum wykorzystać potencjał inspektorów do realizacji ustawowych obowiązków. Chcemy działać w ten sposób, by każdy pracownik miał poczucie, że państwo i jego przedstawiciele działają na jego rzecz, realnie bronią jego praw i bezpieczeństwa(...)”.

Na uwagę zasługuje szczególne miejsce budownictwa w planach działań PIP. Poniżej zamieszczamy wybrane fragmenty Programu działania PIP i strategii dla sektora budowlanego.

(...)Misją Państwowej Inspekcji Pracy jest skuteczne egzekwowanie przepisów prawa pracy, w szczególności bezpieczeństwa i higieny pracy oraz legalności zatrudnienia.(...)Stałym priorytetem działań kontrolno-nadzorczych i prewencyjnych PIP jest dążenie do osiągnięcia trwałej poprawy stanu przestrzegania prawa wobec osób świadczących pracę. Wypełnianie tej misji polega przede wszystkim na eliminowaniu lub minimalizowaniu negatywnych tendencji na rynku pracy, takich jak: zaniżanie standardów bezpieczeństwa pracy, nadużywanie umów prawa cywilnego kosztem praw pracowniczych, nierzetelne rozliczanie czasu pracy, a także niewypłacanie bądź nieterminowe wypłacanie wynagrodzenia.

(...)Program uwzględni w szczególności: uwagi i zalecenia formułowane przez Radę Ochrony Pracy oraz komisje sejmowe; wyniki dotychczasowej działalności kontrolno-nadzorczej i prewencyjnej; dane statystyki publicznej w zakresie wypadków przy pracy oraz osób pracujących w warunkach zagrożenia czynnikami środowiska pracy; plany działania Komitetu Wyższych Inspektorów Pracy (SLIC) i Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy z siedzibą w Bilbao. Ogółem, w 2022 roku Państwowa Inspekcja Pracy planuje przeprowadzić 52 tys. kontroli, a różnymi formami działań prewencyjnych objąć przynajmniej 30 tys. podmiotów (pracodawców i przedsiębiorców, pracowników, rolników indywidualnych, uczniów, studentów i innych).(...)

Zadaniami o kluczowym znaczeniu dla Państwowej Inspekcji Pracy na lata 2022-2024 będą trzy strategie, którymi objęte zostaną zakłady charakteryzujące się występowaniem dużej liczby wypadków związanych z pracą i wielu zagrożeń zawodowych: > Strategia kontroli i działań prewencyjnych dla sektora budowlanego. > Strategia kontroli zagrożeń chemicznymi czynnikami środowiska pracy. > Strategia wzmoczonego nadzoru nad zakładami pracy.

Kierownictwo GIP – Główny Inspektor Pracy Katarzyna Łażewska-Hrycko (w środku)

Z myślą o branży budowlanej, cechującej się najpoważniejszymi skutkami wypadków przy pracy oraz dużą liczbą zagrożeń zawodowych, PIP zaplanowała w latach 2022-2024 trzyletnią kampanię prewencyjno-kontrolną „Budowa. STOP wypadkom!”. Celem kampanii jest zwiększenie skuteczności oddziaływania Państwowej Inspekcji Pracy w zakresie podejmowanych działań kontrolno-nadzorczych w podmiotach realizujących prace budowlane przy wsparciu inicjatyw prewencyjnych,

ować będzie realizację działań obejmujących przeciwdziałanie i zwalczanie nielegalnego zatrudnienia. Podczas prowadzonych kontroli inspektorzy pracy zweryfikują legalność powierzenia i wykonywania pracy zarówno obywateli polskich, jak i cudzoziemców. Działania ukierunkowane będą nie tylko na ujawnianie przypadków pracy niezadeklarowanej, tj. świadczonej całkowicie „na czarno”, ale także zadeklarowanej fałszywie (np. wykonywanej faktycznie w wyższym wymiarze czasu pracy

nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa ich wykonywania i wymuszają zaplanowanie oraz przeprowadzenie zintensyfikowanej kampanii na rzecz ograniczenia zagrożeń wypadkowych. W związku z powyższym w latach 2022-2024 zaplanowano realizację 3-letniej strategii kontroli i prewencji Państwowej Inspekcji Pracy w budownictwie, której celem jest radykalne zmniejszenie występujących zagrożeń wypadkowych przy wykonywaniu prac budowlanych. (...) Kontrole obejmą przede wszystkim zagadnienia bhp, a szczególna uwaga będzie zwrócona na likwidację bezpośrednich zagrożeń dla życia lub zdrowia pracujących oraz na inne nieprawidłowości skutkujące od lat największą liczbą wypadków przy pracy. Dodatkowo zostaną przeprowadzone kontrole kompleksowe, obejmujące również prawną ochronę pracy i legalność zatrudnienia, a na budowach o szczególnym znaczeniu dla bezpieczeństwa będzie prowadzony zintensyfikowany nadzór (budowy wielkokubaturowe i drogowo-mostowe). Opracowana zostanie interaktywna mapa bezpieczeństwa polskiego budownictwa, obrazująca rezultaty wdrażanych działań kontrolnych i prewencyjnych. Kolejne kontrole na tej samej budowie pozwolą na ocenę stanu przestrzegania przepisów, w tym zaangażowania wszystkich osób uczestniczących w proces budowlany: inwestora, kierownika budowy, generalnego wykonawcy oraz podwykonawców.

Wzmoczony nadzór na budowach o szczególnym znaczeniu dla bezpieczeństwa

W każdym okręgowym inspektoracie pracy wytypowana zostanie grupa budów o szczególnym znaczeniu do objęcia zintensyfikowanym nadzorem – obiekty o szczególnym znaczeniu z uwagi na ich wielkość, technologię czy specyfikę wykonywanych prac. Są to budowy: • wielkokubaturowe, • odcinkowo długie – drogowo-mostowe, kolejowe, wodno-kanalizacyjne, ciepłownicze, gazowe, itp. Podczas kontroli uwaga inspektorów pracy będzie skierowana na kompleksową ocenę stanu przestrzegania prawa pracy, w tym bezpieczeństwa i higieny pracy. Praca z tą grupą przedsiębiorców, w miarę możliwości, rozpocznie się od działań prewencyjno-promocyjnych i trwała będzie w latach 2022-2024 (100 budów)

Eliminowanie zagrożeń wypadkowych w budownictwie

Działania kontrolno-nadzorcze będą się koncentrować na zagrożeniach wypadkowych związanych przede wszystkim z wykonywaniem prac na wysokości, w tym na rusztowaniach i drabinach, a także prac ziemnych, w tym z użyciem maszyn budowlanych i urządzeń technicznych oraz z pracą w wykopach. Oprócz tego zweryfikowane będą:

bezpieczna organizacja pracy, uwzględniająca koordynowanie pracy pracowników większej liczby pracodawców, prowadzących pracę jednocześnie w jednym miejscu i czasie, bezpieczeństwo związane z wykorzystywaniem energii elektrycznej, komunikacja i oznakowanie na placu budowy, zabezpieczenie terenu budowy przed dostępem osób postronnych. Kontrole powinny obejmować m.in. te budowy, na których wydarzą się poważne lub nagłonożone medialnie wypadki przy pracy albo ujawnione zostaną wyjątkowe okoliczności nieprzestrzegania prawa pracy i legalności zatrudnienia.(...)Najwięcej nieprawidłowości w nieprzestrzeganiu przepisów obserwuje się od lat na małych budowach, dlatego w 2022 r. PIP zaplanowała 2 zmasowane akcje kontrolne na małych placach budów, których celem jest trwała zmiana obserwowanego trendu i zmniejszenie liczby zdarzeń wypadkowych także u małych pracodawców. Dodatkowo na wybranych placach budów inspektorzy pracy będą prowadzili rekontrole (zakłada się, że co najmniej 25% zostanie powtórnie skontrolowanych). (900 placów budów)

Krótkotrwale roboty budowlane

Kontrole będą dotyczyły krótkotrwale prac budowlanych (np. 2-dniowych), prowadzonych bez decyzji pozwolenia na budowę, bez zgłoszenia, bez kierownika budowy. Uwzględnimy także kontrole prowadzone w wyniku zgłoszeń osób trzecich dotyczących np. zagrożeń o charakterze publicznym, a nie kwalifikujących się do kontroli prowadzonych w ramach Strategii kontroli Państwowej Inspekcji Pracy w budownictwie.

Ocena przestrzegania przez pracodawców przepisów bhp podczas prac wykonywanych żurawiami wieżowymi i szybkomontującymi

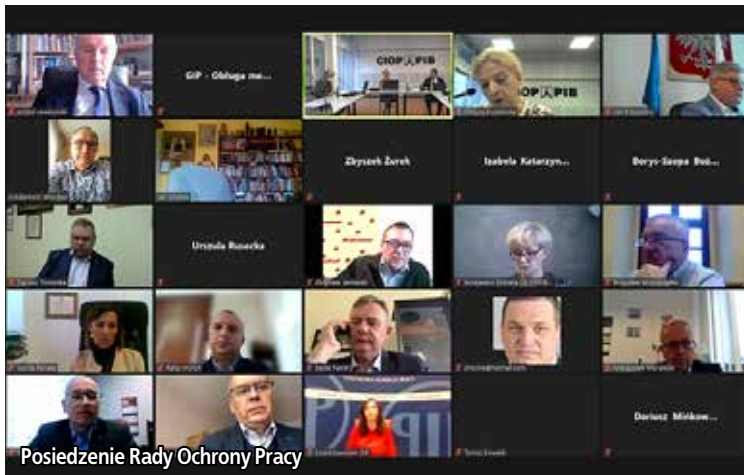
Celem kontroli jest sprawdzenie, czy prace budowlane z wykorzystaniem żurawia są zorganizowane w sposób niezagrażający uczestnikom procesu budowlanego i osobom postronnym. Stwierdzone nieprawidłowości zostaną wyeliminowane przez środki prawne pozostające w dyspozycji inspektorów pracy. Powinno to prowadzić do wzrostu poziomu bezpieczeństwa pracy i ograniczenia zagrożeń wypadkowych.

Kontrole obejmą przede wszystkim zagadnienia dotyczące przestrzegania przepisów bhp, ze szczególnym uwzględnieniem przygotowania do pracy operatora żurawia, hakowego i sygnalisty, sposobu komunikowania się operatora żurawia z sygnalistą, sposobu wykonywania prac transportowych oraz wywiązywania się pracodawców z obowiązków przewidzianych w rozporządzeniu Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 22 października 2018 r. (...)

Uzupełnieniem i wsparciem dla działań kontrolnych – prewencja i promocja bezpieczeństwa pracy – dzięki Kampanii „Budowa STOP Wypadkom!” – 1200 pracodawców(...)

To tylko wybór niektórych elementów Programu na lata 2022-24 i Planu na 2022. Możemy śmiało powiedzieć, że dokument przedstawiony przez PIP właściwie identyfikuje główne problemy bezpieczeństwa i ochrony pracy. Wypada więc, życzyć Inspekcji odpowiednich sił i środków do jego realizacji. Ale to nie tylko od PIP zależy...

Wybór z „Programu” i komentarz:
Zbigniew Janowski

Posiedzenie Rady Ochrony Pracy

informacyjnych i promujących bezpieczną pracę w tym sektorze. W ramach planowanych działań (...) będziemy dążyć do podnoszenia standardów ochrony pracy w małych firmach budowlanych poprzez popularyzację wiedzy na temat właściwego przygotowania pracowników do bezpiecznego wykonywania pracy i skutecznych środków ochrony, zwłaszcza w kontekście zagrożeń związanych z pracą na wysokości i w wykopach oraz przy obsłudze maszyn. Jednocześnie chcemy inspirować pracodawców do rzetelnego wypełniania obowiązków w zakresie ogólnej organizacji pracy na dużych inwestycjach budowlanych oraz kompleksowego nadzoru nad wykonywaną pracą, w szczególności w przypadku koordynacji pracy kilku podmiotów na jednym placu budowy(...)

(...)W związku z utrzymującym się stanem epidemii Państwowa Inspekcja Pracy będzie sprawdzała stosowanie się pracodawców do przepisów mających na celu ograniczenie narażenia na zakażenie wirusem SARS-CoV-2 w zakładach pracy, a także realizację obowiązku przekazywania pracownikom kontrolowanych zakładów informacji o zagrożeniach dla zdrowia i życia oraz o podjętych działaniach ochronnych i zapobiegawczych wynikających z konieczności zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy(...)

PIP zwraca uwagę na szczególnie wrażliwy problem legalności pracy, w tym ochrony pracy cudzoziemców ...

(...)Państwowa Inspekcja Pracy kontynu-

lub za wynagrodzeniem wyższym niż wskazane w umowie o pracę). Za zadanie priorytetowe przewidziane na rok 2022 uznajemy czynności kontrolne podejmowane w zakładach pracy, powierzających pracę cudzoziemcom z tzw. krajów trzecich, w tym także w agencjach pracy tymczasowej. Celem naszych działań będzie eliminowanie negatywnych zjawisk związanych z obecnością tej grupy pracobiorców na polskim rynku pracy, dotyczących nie tylko legalności powierzenia i wykonywania pracy, ale także warunków ich zatrudnienia.

(...)W 2022 roku PIP przyłączy się do realizowania czynności kontrolnych i działań prewencyjnych w ramach kampanii SLIC, która będzie poświęcona przeciwdziałaniu występowania dolegliwości mięśniowo-szkieletowych związanych z pracą. Cele kampanii zostaną określone przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy oraz Grupę Roboczą SLIC EMEX, koordynującą realizację kampanii przez państwa członkowskie UE(...)

Dla sektora budowlanego szczególnie istotna jest w planach PIP:

STRATEGIA KONTROLI I DZIAŁAŃ PREWENCYJNYCH DLA SEKTORA BUDOWLANEGO NA LATA 2022-2024

Budownictwo od lat jest branżą, w której dochodzi do największej liczby wypadków przy pracy. Jednocześnie częściej niż w pozostałych działach gospodarki są to wypadki o najpoważniejszych skutkach. Kontrole prac budowlanych potwierdzają wysoki poziom

Wodnik (20 stycznia do 18 lutego)

Osoby urodzone pod znakiem Wodnika mogą spodziewać się w tym roku wielu zakończeń i rozstań. To czas, w którym będą targały Tobą dość skrajne emocje. Jednak decyzje, które będziesz podejmować będą dokładnie przemyślane. Często może zdarzać Ci się uciekanie od problemów i wprowadzania zmian, które będą konieczne byś mógł się dalej rozwijać. Sporo czasu spędzisz samotnie, co pozwoli Ci wsłuchać się w siebie i świadomie określić swoje potrzeby i oczekiwania. Dzięki temu uda Ci się zweryfikować co jest dla Ciebie korzystne, a co blokuje Twój rozwój.

Pieniądze: Twoja sytuacja finansowa nie będzie dla Ciebie zadowalająca. Jednocześnie możesz opierać się przed wprowadzeniem zmian, by zmienić ten stan rzeczy. Będziesz oczekiwać, że coś zmieni się samoistnie.

Zdrowie: W tym roku stosuj zasadę ograniczonego zaufania względem specjalistów, na których trafisz. Karty wróżą możliwość popełnienia błędu. Postawioną diagnozę i zaproponowaną metodę leczenia skonsultuj dodatkowo z innym lekarzem.

Związki: Będziesz chciał doświadczać i eksperymentować. Przez to rok 2022 może obfitować w wiele nowych znajomości. Związki, które będziesz tworzyć będą jednak bardzo krótkie. Nie zaangażujesz się w nic uczuciowo.

Ryby (19 lutego do 20 marca)

U zodiakalnych Ryb rok 2022 przyniesie nową energię, wprowadzi świeżość. To będzie najlepszy czas na to, by rozpocząć coś nowego w każdej z dziedzin życiowych. Czas nowych znajomości, nowej relacji partnerskiej, nowej pracy czy też działanie w celu rozwoju nowego biznesu. Będziesz otaczać się w tym czasie młodymi, pełnymi pozytywnej energii ludźmi, którzy Cię zainspirują. Dzięki nim sam nabierzesz motywacji i sił do działania. Możesz spodziewać się także pomocy od młodego człowieka. Nadejdą wyczekane przez Ciebie wiadomości i pozytywnie Cię zaskoczą.

Pieniądze: W tym roku będziesz bardzo rozrzutny, przez co bardzo łatwo możesz stracić kontrolę nad swoją sytuacją finansową. Mimo wszystko za sprawą swoich szeroko zakrojonych działań, szybko odbudujesz ewentualne straty.

Zdrowie: To, na co przede wszystkim powinieneś zwrócić uwagę, to układ hormonalny oraz praca tarczycy. Karty wskazują również na możliwą konieczność zrobienia dodatkowych, specjalistycznych badań w celu postawienia diagnozy.

Związki: Ten rok może przynieść Ci nową miłość i stworzenie relacji partnerskiej, którą z zaangażowaniem będziesz rozwijać. W tym czasie możesz otrzymać także wiadomość o ciąży, która Cię zaskoczy, ale i ucieszy.

Baran (21 marca do 19 kwietnia)

Rok 2022 u zodiakalnych Baranów będzie bardzo dynamiczny. Karty pokazują energię ruchu, szybkości oraz widocznych efektów działań. W tym roku wiele się zadzieje. Spodziewaj się, że będziesz częścią wielu wydarzeń i przedsięwzięć. Natłok zdarzeń nie sprawi, że będziesz czuł się przemęczony. Wręcz przeciwnie, nauczysz się czerpać energię z nadarzających się okazji.

Nawiążesz wiele nowych znajomości, zarówno biznesowych, jak i prywatnych. Ten rok będzie obfitował w wiele rozmów. Możliwości na swój rozwój zawodowy wypatruj w sferze

wirtualnej.

Pieniądze: Ten rok przyniesie Ci spore przyływy finansowe. Otrzymasz pozytywne decyzje odnośnie różnego rodzaju dotacji czy dofinansowań. Spodziewaj się też wartościowych nagród. Pojawi się wiele okazji do świętowania.

Zdrowie: Zadbaj bardziej o swój układ odpornościowy. Ten rok przyniesie łatwość w nabywaniu różnych infekcji i przeziębień. W szalonym tempie życia uważaj także na drobne kontuzje kończyn górnych i dolnych.

Związki: Relacje, które będziesz tworzyć, nie będą oparte na prawdziwych uczuciach. Dominować będzie w nich przyciąganie fizyczne i seksualność. Uważaj, by nie zostać wykorzystanym na tle finansowym.

Byk (20 kwietnia do 22 maja)

Rok 2022 będzie dla zodiakalnych Byków bardzo pomyślny. To czas, w którym będziesz cieszył się życiem. Nawet najmniejsze rzeczy będą potrafiły wzbudzić w Tobie radość.

Czeka Cię dużo śmiechu i zabawy. Pojawi się wiele okazji do tego, by świętować. Spodziewaj się wielu spotkań towarzyskich, imprez czy też bardziej oficjalnych przyjęć. Ważne będą kontakty z bliskimi ludźmi – z rodziną i z przyjaciółmi. Poświęć w tym roku więcej czasu tym, którzy są dla Ciebie ważni. Uda Ci się również z sukcesami zakończyć wiele zawodowych projektów.

Pieniądze: Pod kątem finansowym będzie to zdecydowanie bardzo zadowalający czas. Poza pieniędzmi, które uda Ci się zarobić poprzez swoje działania zawodowe, otrzymasz również finansowe niespodzianki od losu.

Zdrowie: W tym roku masz szansę na wyleczenie z dolegliwości, które towarzyszą Ci już od jakiegoś czasu. Obciążenia wskazane przez karty na ten czas, związane są przede wszystkim z ciśnieniem tętniczym.

Związki: Relacja będzie wymagała więcej Twojej uwagi i czasu. W tym roku konieczne będzie zadbanie o związek. Zaangażuj się w budowanie partnerstwa. Dobrym pomysłem będzie odnalezienie wspólnej pasji.

Bliznięta (23 maja do 21 czerwca)

W 2022 roku zodiakalne Bliźnięta będą skupione przede wszystkim na kwestiach biznesowych i finansowych. Zaangażowanie w te sfery popłaci sporymi zyskami finansowymi. Karty wróżą na ten rok energię dobrobytu.

Możesz spodziewać się, że na horyzoncie pojawi się wiele ciekawych propozycji i szans związanych z rozwojem biznesowym. Rok 2022 upłynie Ci w poczuciu bezpieczeństwa i stabilizacji. Możesz w tym czasie rozpocząć większą inwestycję, taką jak na przykład zakup mieszkania czy budowa domu. To idealny moment na taką decyzję.

Pieniądze: Stałe źródło dochodu przyniesie Ci poczucie bezpieczeństwa. Jednak dzięki Twoim dodatkowym działaniom masz szansę na zdecydowanie większe przyływy. Uważaj na nieprzemyślane wydatki.

Zdrowie: Karty wróżą dojsię do pełnego zdrowia, przyływ sił vitalnych. Dodatkowym zaleceniem jest dbanie o sprawność ciała. Warto zacząć ćwiczyć jogę lub wybrać inną formę aktywności fizycznej.

Związki: Przed Tobą nowe, emocjonalne przeżycia. Z łatwością będziesz nawiązywać nowe znajomości. Da Ci to szansę na

Horosk

przeżycie romansu pełnego napięcia w relacji opartych na seksualności.

Rak (22 czerwca do 22 lipca)

W tym roku zodiakalni Raki doświadczą otwartości i energicznej energii. W jego życiu wiele się wydarzy, a szansa i ciekawość nie Ci w energię.

czekał, aż coś zmieni się w Twoim życiu. Zrobisz wszystko, by osiągnąć swoje cele. Działania przyniosą oczekiwane rezultaty. Możesz w tym czasie nawet na stałe zmienić swoje myślenie.

Pieniądze: W tym czasie uda Ci się osiągnąć sukcesy finansowe. Rozważne inwestycje przyniosą Ci przyływy. Uważaj jednak, by nie stracić finansowo – zwłaszcza przez błędy. Zdrowie: W 2022 roku nie będziesz miał poważnych problemów zdrowotnych. Będziesz cieszył się sytuacją w zdrowiu. Będziesz czuł się w dobrym samopoczuciu.

Związki: To czas budowania relacji. Partnerstwo. To co dasz z siebie, aby stworzyć swoją drugą połowę. Będzie to budowanie potomstwa.

Lew (23 lipca do 23 sierpnia)

Na rok 2022 zodiakalni Lwy przyniosą pełnię radości i energii. W roku kwestie urody i miłości, jeśli chodzi o b

śliwego związku, ale także pod kątem przyjaźni opartych na wzajemności. Uda Ci się otaczać ludźmi, którzy Cię wspierają. W Twoim życiu zagości spójność i wewnętrzna równowaga, przez co sytuacja uda Ci się przejść bez większych problemów.

Pieniądze: Podjęte przez Ciebie decyzje przyniosą Ci zastrzyki pieniężne. Dzięki przychodom z wcześniejszych oszczędności, uda Ci się zrealizować plany związane z zakupem mieszkania. Zdrowie: W roku 2022 nie spotkasz się z poważnymi problemami w zdrowiu. To czas pełni sił. Zadbaj bardziej o swoje ciało, poprzez zdrową dietę i relaksacyjne masaże.

Związki: Będziesz budować nowe relacje. To czas, w którym Twoja relacja z bliskimi zbliży się do nowego poziomu. Zaakceptuj siebie i otworzysz się na eksperymenty.

lipiec 2022

miętności... Lub nawet kilku
i.

lipca)

odiakalne Raki będą pełne
entuzjazmu. Za sprawą tej pozy-
i uda Ci się przyciągnąć do swo-
le pomyślnych sytuacji, nowych
rych znajomości. Rok 2022 upły-
gii działania. Nie będziesz biernie
im życiu samo. Jeśli coś zapla-
iągnąć swój cel. Sukcesywne
e rezultaty. Czeką Cię też sporo
m czasie często podróżować lub
niejsze zamieszkania.

się podjąć korzystne decyzje
je przyniosą Ci zadowalają-
y nie dać się wykorzystywać
liskie Ci osoby.

iesz borykać się z poważniej-
mi. Karty wróżą ustabilizowaną
ieszyl się siłami witalnymi oraz
acji opartej na prawdziwym
e, otrzymasz w odpowiedzi od
o dobry moment na zaplano-

pnia)

arty wróżą zodiakalnym Lwom
i poczucie spełnienia. Niewąt-
niejsze będą dla Ciebie w tym
uczuciowe. Przede wszystkim
budowanie stabilnego, szcze-
kaniem budowania wartościo-
ajemnym zaufaniu i wsparciu.
zy będą Ci dobrze życzyć. Dzięki
okój i harmonia. Poczujesz
z co nawet przez trudniejsze
szwanku.

działania, przyniosą Ci spore
pływom i zgromadzonym
a Ci się spełnić swoje pragnienia
ia lub domu.

kają Ci żadne większe proble-
i pozytywnej energii. Możesz
poprzez zabiegi kosmetyczne

iązek pełen uczuć i namiętności.
a może odrodzić się za sprawą
jesz swoje ciało, co sprawi, że
y.

ta Mateusz Algiz
ert/1513/Wrozbita_Mateusz_Algiz

Panna (24 sierpnia do 22 września)

W 2022 roku osoby urodzone pod znakiem

Panny powinny kierować się przede wszystkim rozsądkiem. Kluczową rolę będą grały Twoja wiedza

i intelekt. To połączenie może zapewnić Ci sukcesy. Będziesz miał pomyślność wszędzie tam, gdzie będziesz mógł wyka-
zać się umysłowo. Karty wróżą pozytywnie zdane egzaminy. Twoimi słabymi stronami będzie brak opanowania, cierpliwości i wytrwałości w podjętych działaniach. Staraj się angażować w krótkoterminowe projekty. W długofalowych przedsięwzięciach szybko możesz stracić zapał i motywację. Pieniądze: Rok 2022 nie przyniesie większych przyrwywów finansowych. Jednak dzięki Twojej umiejętności gospodarowania pieniędzmi, i tak uda Ci się sporo zaoszczędzić. Twoja sytuacja finansowa będzie stabilna. Zdrowie: Problemy zdrowotne, z którymi możesz borykać się w tym roku będą związane głównie z krążeniem krwi. Uważaj w szczególności na kwestie związane z krzepliwością. Mogą pojawiać się także problemy skórne. Związki: Pod względem miłości nie będzie to pomyślny czas. Osoba, na której Ci zależy, może nie odwzajemnić Twoich uczuć. Nie staraj się też za wszelką cenę walczyć o relację, w której druga strona nie wykazuje zaangażowania.

Waga (23 września do 22 października)

Rok 2022 dla zodiakalnych Wag będzie skupiał się przede wszystkim na dobrobycie materialnym. To czas, w którym Twoja sytuacja finansowa znacznie się polepszy. Wszystko za sprawą Twojej wytrwałości w działaniu i cierpliwości w oczekiwaniu na efekty. Właśnie

w tym roku będziesz w końcu mógł cieszyć się rezultatami wcześniejszych działań. Istotne będzie dla Ciebie, by wieść spokojne, ustabilizowane życie. Nie będziesz nastawiony na szukanie wrażeń. Ważne będzie życie rodzinne i dbanie o ognisko domowe. Możesz otrzymać pomoc od kogoś z rodziny. Pieniądze: Ten rok sprawi, że w końcu poczujesz się spełniony w kwestiach finansowych. Karty wróżą obfitość, która zapewni Ci wygodne życie. Pamiętaj o tym, by nagradzać siebie za sukcesy. Nie żałuj pieniędzy na drobne przyjemności. Zdrowie: W roku 2022 będzie dopisywało Ci dobre zdrowie. Będziesz cieszył się kondycją i witalnością. Dobrym pomysłem będzie uprawianie sportu. Uważaj jednak na kontuzje, zwłaszcza w okolicach kończyn dolnych. Związki: W relacji partnerskiej może zabraknąć namiętności. Budowanie związku w oparciu o rozsądek sprawi, że popadniecie w rutynę. Warto podjąć wyzwanie, by podgrzać nieco atmosferę, wprowadzić więcej szaleństwa.

Skorpion (23 października do 21 listopada)

W tym roku zodiakalne Skorpiony postawią na siebie. To czas, w którym nabierzesz więcej pewności siebie, wiary we własne możliwości. Zrozumiesz, że potencjały tkwią w Tobie i zaczniesz je rozwijać. Dzięki temu wykreujesz w sobie pozytywną energię. Z łatwością uda

Ci się przetrwać gorsze momenty. Przypłynie do Ciebie siła psychiczna, ale także i fizyczna. Wyjdiesz z odważnymi działa-

niami, po to, by spełniać swoje potrzeby. Zadbaj o swoje ciało poprzez aktywności fizyczne. To pomoże Ci w zaakceptowaniu swojej osobowości, ciała oraz seksualności.

Pieniądze: Zaangażowanie w pracę i profesjonalizm przełożą się na bardzo zadowalające wyniki finansowe. Potrafisz cieszyć się z tego, co już udało Ci się osiągnąć. Możliwy awans, dzięki któremu Twoje zarobki wzrosną.

Zdrowie: Rok 2022 niesie Ci dobrą energetykę na zdrowie. W tym czasie poczujesz znaczny przypływ sił witalnych. Problemy, z którymi możesz się borykać, będą związane z obrębem jamy ustnej. Zadbaj o zęby.

Związki: W stałej relacji może nastąpić ochłodzenie stosunków, problemy na tle seksualnym, oddalenie fizyczne. Uważaj na nowe znajomości. Ktoś może Cię zauroczyć, ale będzie chciał Cię tylko wykorzystać.

Strzelec (22 listopada do 21 grudnia)

Osoby urodzone pod znakiem Strzelca bardzo przebojowo spędzą 2022 rok. To czas sporej aktywności w wielu dziedzinach życiowych. Karty wróżą Ci sukcesy w sferze zawodowej. Szybki rozwój kariery, zaangażowanie w dużą ilość projektów,

zaskakujące awanse. Będziesz podejmować nowe inicjatywy ze zdecydowaniem, ale i wytrwałością. Przed Tobą także liczne podróże, z których wyniesiesz wiedzę, przydatną na dalszej ścieżce rozwoju. Rok ten będzie bardzo intensywny, ale dzięki swojej determinacji bez problemu uda Ci się dotrzymać kroku tej dynamicznej energii.

Pieniądze: Czekają Ci spore zyski związane z Twoimi rozległymi działaniami. To także dobry czas na podjęcie inwestycji, zwłaszcza związanych z nieruchomościami. Możesz też zdecydować się na zakup nowego auta.

Zdrowie: Mogą pojawić się dolegliwości związane z głową i jej obrębem. Przede wszystkim częste bóle głowy, migreny, ale także problemy z zatokami, oczami oraz ciśnieniem. Warto pomyśleć o wizycie u neurologa.

Związki: Rok 2022 może obfitować w nowe znajomości, z których wynikną płomienne romanse. Niemniej jednak w tym czasie możesz spotkać też osobę, z którą uda Ci się zbudować stały związek oparty na głębokich uczuciach.

Koziorożec (22 grudnia do 19 stycznia)

Przed zodiakalnymi Koziorożcami bardzo intensywny rok. W tym czasie możesz spodziewać się niespodziewanego. Pojawiają się nowe szanse do wykorzystania. Znajdziesz pozytywne rozwiązania swoich problemów. Nowe doświadczenia na horyzoncie, które

będą pobudzały do działania. Przed Tobą wiele zmian, które będziesz wprowadzać z odwagą. Niektóre z tych zmian będą jednak działały się bez Twojego udziału. Czekają Ci nagłe, nieoczekiwane przewroty w życiu. Los będzie Ci jednak sprzyjał, dlatego w roku 2022 będziesz spadał zawsze jak kot, na cztery łapy.

Pieniądze: Finanse będą w tym roku grały kluczową rolę w Twoim życiu. Możesz spodziewać się zdecydowanie większych przypływów finansowych. Dzięki temu uda Ci się spłacić swoje zobowiązania lub zadłużenia.

Zdrowie: Zdrowotnie możesz borykać się z problemami na podłożu psychosomatycznym. Postaraj się unikać stresujących sytuacji lub takich, które będą wpływały na Twoją nadmierną nerwowość. Mogą pojawić się również problemy z płodnością.

Związki: Sferze uczuciowej nie poświęcisz w tym roku zbyt wiele uwagi. Zdasz się na to, co przyniesie Ci los. Możesz budować relację partnerską na odległość, jednak bez większego zaangażowania.

XXIII ŚLĄSKA GALA BUDOWNICTWA

Po rocznej przerwie - spowodowanej pandemią koronawirusa - odbyła się 19 listopada 2021 roku kolejna gala zorganizowana przez Śląską Izbę Budownictwa i Śląską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa. Jest to doroczna uroczystość uświetniająca Śląski Dzień Budowlanych.

W Teatrze Rozrywki w Chorzowie spotkali się przedstawiciele firm budowlanych województwa śląskiego, władz państwowych, samorządów miast i powiatów śląskiego regionu, samorządów zawodowych, uczelni wyższych, stowarzyszeń naukowo-technicznych, oraz organizacji pozarządowych budownictwa.

XXIII Gala Budownictwa stanowiła okazję do uhonorowania osób związanych z branżą budowlaną poprzez wręczenie medali i odznak honorowych, nagród i tytułów. Między innymi:

Odnagę Honorową za Zasługi dla Budownictwa otrzymali: Krystyna Kieres, Anna Polisieć, Zbigniew Dzierżewicz, Zbigniew Heris i Jarosław Paluszynski. Nagrody wręczał Adam Baryłka, dyrektor Departamentu Architektury, Budownictwa i Geodezji Ministerstwa Rozwoju i Technologii.

Złotą Odnagę Honorową za Zasługi dla Województwa Śląskiego uhonorowany został Jerzy Skotny, a srebrną - Jadwiga Owsiak, Andrzej Kulawik, Jan Spychała i Tadeusz Sopata. Nagrody wręczał Dariusz Iskanin, radny Sejmiku Województwa Śląskiego.

Tytuł honorowy wraz z medalem „Osobowość Budownictwa Śląskiego” otrzymali: Roman Olszewski - naczelnik Wydziału Budownictwa Urzędu Miasta Katowice w latach 2005 - 2020 i Kazimierz Konieczny - kierownik Oddziału Śląskiego ITB.

Symboliczną nagrodę w Konkursie „Śląskie Budowanie”, jaką jest „Śląska Wielka

Nagroda Budownictwa”, przeznaczona dla podmiotów gospodarczych i samorządów terytorialnych, otrzymali:

- Baks Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach
- Gram-Box Sp. z o.o.
- ELKOL z siedzibą w Gliwicach
- Proof-Tech Sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach
- Spółdzielnia Mieszkaniowa „Miechowiec” w Bytomiu

• STO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie
Medal oraz Złotą Odnagę im. Króla Kazimierza Wielkiego otrzymali:
Mariusz Czystek - prezydent Śląskiej Izby Budownictwa,
Jacek Bialik - wiceprezes Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, prezes Podstrefy Gliwice,

Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach - nagrodę odebrał Tomasz Zjawiony - prezes Izby.

Uczestniczący w gali przewodniczący Związku Zawodowego „Budowlani” Zbigniew Janowski przekazał wyróżnionym i organizatorom gratulacje i życzenia wszelkiej pomyślności, dużo dobrego zdrowia i satysfakcji z pracy: „Pozwólcie Państwo, że pogratuluję laureatom

tegorocznego konkursu w kategoriach Śląskiej Wielkiej Nagrody Budownictwa, Autorytet Budownictwa i Gospodarki oraz Osobowość Budownictwa Śląskiego. Gratuluję również laureatom konkursu Inżynier Roku. Laureaci i uczestnicy tych konkursów przynoszą chlubę naszemu budownictwu, stają się ambasadorami naszej branży i promotorami jej wysokiej jakości.

Dziękuję Śląskiej Izbie Budownictwa, Śląskiej Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa i członkom Forum Budownictwa Śląskiego za wytrwałość w promowaniu dobrego, przyjaznego i bezpiecznego budownictwa a także za to, że tak skutecznie i mądrze integrują śląskie środowisko budowlane.

Jestem głęboko przekonany, że organizatorom gali także należałaby się spektakularna nagroda. Ale najczęściej „szewc bez butów chodzi”. Życzę więc uznania i dalszych sukcesów(...).”

Uroczystości uświetnił musical „Zakonnicą w przebraniu”, w wykonaniu artystów Teatru Rozrywki w Chorzowie.

(red/ ZJ)

75-lecie Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych NOT

W siedzibie Naczelnej Organizacji Technicznej, 26 listopada br. odbyły się uroczystości jubileuszu 75-lecia istnienia Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz miesięcznika „Materiały Budowlane”.

Galę otworzył dr inż. Adam Baryłka, prezes Stowarzyszenia. Redaktor naczelny „Materiałów Budowlanych” - Krystyna Wiśniewska - przedstawiła historię czasopisma „Materiały Budowlane”.

W imieniu Związku Zawodowego „Budowlani” życzenia jubilatów złożył przewodniczący Związku Zbigniew Janowski:

„...Z okazji jubileuszu 75-lecia Stowarzyszenia i „Materiałów Budowlanych” mam przyjemność - w imieniu własnym i Zarządu Krajowego Związku Zawodowego „Budowlani” - złożyć Państwu serdeczne życzenia satysfakcji z dotychczasowych osiągnięć i wielu nowych sukcesów z działalności branżowej i wydawniczej. Gratulujemy Państwu dotychczasowego, imponującego dorobku i mamy nadzieję na utrzymanie i rozwój dobrej współpracy naszego Związku zarówno ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników

Przemysłu Materiałów Budowlanych, jak i miesięcznikiem „Materiały Budowlane”. Życzymy dobrego zdrowia, siły, odporności i optymizmu niezbędnego zarówno w działalności społecznej Stowarzyszenia, jak i Miesięcznika. Życzymy, by Państwa opinie i merytoryczne stanowiska zawsze były z uwagą rozpatrywane i uwzględniane w procesie podejmowania decyzji i tworzeniu polityk istotnych dla sektora budowlanego”.

W dalszej części spotkania nastąpiło wręczenie odznaczeń i odznak honorowych SITPMB.

W gali wzięli udział przedstawiciele organizacji branżowych budownictwa i przemysłu wyrobów budowlanych, politycy i reprezentanci środowisk naukowych związanych z budownictwem oraz edukacją.

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych (SITPMB) jest społecznym, samorządowym zrzeszeniem inżynierów i techników wszystkich specjalności oraz innych osób fizycznych i prawnych, działających w dziedzinie wytwarzania, stosowania oraz rozpowszechniania materiałów i wyrobów

budowlanych.

Protoplastą dzisiejszego SITPMB jest Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych i Mineralnego, powołane do życia 24.IX. 1946 r. w Bydgoszczy. Od tego czasu Stowarzyszenie było świadkiem i uczestnikiem wielu zmian o historycznym znaczeniu dla gospodarki i budownictwa bez względu na zmieniającą się sytuację polityczną. Prowadziło niezmienne działalność dla dobra nie tylko swoich członków, ale i gospodarki kraju. Członkami SITPMB na przestrzeni lat byli

wybitni naukowcy, uznani działacze gospodarczy oraz kadra inżynieryjno-techniczna przedsiębiorstw.

SITPMB:

- integruje środowisko inżynierskie poprzez wytwarzanie więzi koleżeńskich i zawodowych. Umożliwia uzyskanie tytułu rzeczoznawcy branżowego, uprawniającego m.in. do podjęcia prac w ramach Zespołu Ośrodków Rzeczoznawstwa (opinie, ekspertyzy);
- prowadzi działalność wydawniczą. Aktualnie jest właścicielem dwóch czasopism: miesięcznika „Materiały Budowlane” oraz kwartalnika „Szkło i Ceramika” utworzonego w 1935 r., którego wydawcą jest Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Ceramiki i Materiałów Budowlanych;
- współdziała z administracją publiczną, organizacjami społecznymi, izbami i stowarzyszeniami. Opiniuje projekty ustaw, aktów prawnych i decyzji dotyczących budownictwa oraz przemysłu materiałów budowlanych.

Red/www.sitpmb.pl

Nowelizacja ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, Prawa spółdzielczego oraz ustawy o własności lokali

Od pewnego czasu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii trwają prace nad projektem nowelizacji ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy Prawo spółdzielcze oraz ustawy o własności lokali. Jak informuje Rządowe Centrum Legislacji, nowelizacja ustaw ma przede wszystkim na celu wzmocnienie pozycji prawnej członków spółdzielni mieszkaniowych, usprawnienie funkcjonowania SM, zmniejszenie dowolności w zgłaszaniu projektów uchwał, jak również dostosowanie przepisów do orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego.

Wśród proponowanych zmian znajduje się powierzenie podjęcia decyzji o wyborze zarządu spółdzielni walnemu zgromadzeniu, a także wprowadzenie kadencyjności zarządu. Planowane rozwiązania mają ponadto, według projektodawców, stworzyć dogodne warunki dla spółdzielni do rozpoczynania inwestycji mieszkaniowych - budowy mieszkań spółdzielczych lokatorskich. Planuje się, że rząd przyjmie nowelizację przepisów do końca bieżącego roku.

Jak zostało to już wspomniane - nowelizacja przepisów ustawy z 15.12.2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1465 ze zm.) ma za zadanie m.in. dostosowanie przepisów ustawy do dwóch wyroków Trybunału Konstytucyjnego.

Pierwszy z nich to wyrok z 14.3.2018 r., P 7/16, Legalis, w którym Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność z Konstytucją RP art. 491 SpMieszkU w zakresie, w jakim dotyczy sytuacji, w których uczynienie zadość przesłance samodzielności lokalu wymaga wykonania robót adaptacyjnych.

Drugi to wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 10.6.2020 r., K 3/19, w którym TK stwierdził z kolei niezgodność z Konstytucją RP art. 4 ustawy z 20.7.2017 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy Prawo spółdzielcze (Dz.U. z 2017 r. poz. 1596). W wyroku tym Trybunał uznał, że kwestionowany przepis doprowadził do zróżnicowania sytuacji prawnej wielu grup ludzi.

W opinii TK przyjęta w zaskarżonym przepisie konstrukcja odniesiona do *zle wyznaczonej grupy adresatów spowodowała, że wiele osób mogło zostać pozbawionych członkostwa w spółdzielni mieszkaniowej, mimo iż legitymowały (lub nadal legitymują) się interesem polegającym na zaspokojeniu ich potrzeb mieszkaniowych lub związanych z korzystaniem z lokalu spółdzielczego o innym przeznaczeniu.*

Przepis ten uderzył m. in. w członków tzw. spółdzielni popegeerowskich, a także pozbawił członkostwa osoby, którym - z uwagi na nieuregulowany stan prawny gruntu pod budynkami - służyła jedynie ekspektatywa spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu.

Planowana zmiana przepisów przewiduje przyznanie członkostwa w spółdzielni z mocy prawa osobom, z którymi spółdzielnia zawarła umowę o ustanowienie spółdzielczego prawa do lokalu albo dokonała przydziału takiego prawa, albo ich

następcom prawnym, jeżeli lokal ten znajduje się w budynku posadowionym na gruncie, który posiada nieuregulowany stan prawny w rozumieniu art. 113 ust. 6 ustawy z 21.8.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1990 ze zm.; dalej: GospNierU) lub spółdzielnia nie przysługuje prawo własności albo użytkowania wieczystego gruntu. Nowelizacja zakłada, że nie jest istotne, czy zawarto umowę (przydział) skutecznie. Istotny jest sam fakt dokonania stosownej czynności prawnej. Członkami spółdzielni będą mogli być też następcy prawni osób, z którymi spółdzielnia zawierała umowę.

Jak wskazuje Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii, jednym z ważnych zadań nowelizacji będzie:

Rozwiązanie m. in. problemu udziału w głosowaniu nad uchwałami walnego zgromadzenia przez członków spółdzielni mieszkaniowych, którzy z różnych przyczyn nie mogą uczestniczyć w obradach walnego zgromadzenia spółdzielni, a samodzielnie chcą oddać głos.

Przedmiotowa nowela przewiduje szereg zmian w zakresie funkcjonowania SM:

- wybór członków zarządu dokonywany będzie obligatoryjnie przez walne zgromadzenie;
- wprowadzona zostanie kadencyjność zarządu - członkowie zarządu w spółdzielniach mieszkaniowych będą sprawować swoją funkcję nie dłużej niż przez pięcioletnią kadencję, liczba kadencji nie będzie jednak ograniczona;
- walne zgromadzenie będzie mogło zostać zastąpione przez zebranie przedstawicieli;
- zmianie ulegają również przepisy dotyczące liczenia głosów podczas obrad walnego zgromadzenia;
- modyfikacja przepisów umożliwiających nadmierne zadłużanie się osób, którym przysługuje spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu kosztem pozostałych członków;
- wprowadzone również zostaną przepisy umożliwiające członkom spółdzielni mieszkaniowych głosowanie nad uchwałami objętymi porządkiem obrad

walnego zgromadzenia również na piśmie poza posiedzeniem.

Na spółdzielnię nałożony ma zostać także obowiązek prowadzenia strony internetowej (możliwe będzie jednak zwolnienie SM z tego obowiązku poprzez stosowny zapis w statucie). A prawo uzyskania odpisów i kopii dokumentów spółdzielni obejmować ma też możliwość wykonywania ich fotokopii.

Rozszerzeniu ulegają uprawnienia członka i właściciela lokalu niebędącego członkiem w zakresie dostępu do dokumentów, które spółdzielnia zobowiązana będzie udostępnić, w tym poprzez zamieszczanie ich na stronie internetowej.

Nowelizacja zakłada również określenie czynności przekraczających zwykły zarząd,

do podjęcia których wymagana będzie zgoda właścicieli lokali oraz zmodyfikowanie trybu powstania wspólnoty w przypadku wyodrębnienia własności ostatniego lokalu, tak aby możliwe było na mocy decyzji właścicieli lokali pozostanie w zarządzie powierzonym spółdzielni.

Dodane zostaną ponadto przepisy, zgodnie z którymi członkowie spółdzielni będą mogli wybierać związek rewizyjny, który przeprowadzi badanie lustracyjne.

Istotną zmianą będzie również modyfikacja zasad dot. ustalania porządku obrad walnego zgromadzenia - przewidująca brak możliwości zgłaszania projektów uchwał, które wkraczają w kompetencje innych organów spółdzielni.

Warto również wskazać na przyznanie nowych uprawnień ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa specjalne, dzięki którym minister będzie mógł wykonywać uprawnienia Krajowej Rady Spółdzielczej lub związku rewizyjnego wobec spółdzielni mieszkaniowej, określone w ustawie z wyjątkiem wskazanych w art. 114 i art. 115 PrSpółdz.

W kontekście poprawy funkcjonowania wspólnot mieszkaniowych, projekt zawiera rozwiązania mające na celu usprawnienie działalności dotyczące:

- doprecyzowania statusu majątkowego wspólnoty w drodze przyznania jej prawa do posiadania własnego (odrębnego od jej członków) majątku;
- organów wspólnoty;
- udziału sądu w procesie podziału nieru-

chomości polegającego na ustanowieniu odrębnej własności lokali;

- zasad licytacji lokalu zadłużonego członka wspólnoty;
- umocowania dla zarządu wspólnoty do zawierania umów ze skutkiem dla wszystkich właścicieli lokali;
- zasad zbierania przez zarząd głosów w trybie obiegowym”.

Opracował Cezary Izdebski

Od redakcji: Przygotowywana, kolejna nowelizacja ustawy budzi wiele wątpliwości i sprzeciwów przedstawicieli środowisk spółdzielczych i przez wiele z nich postrzegana jest jako kolejny krok w ograniczaniu praw spółdzielczych. Zdaniem spółdzielców, zasadne w wielu wypadkach zmiany wzmacniające prawa członków spółdzielni są od lat wprowadzane w taki sposób, by w praktyce utrudnić jej działalność i w konsekwencji doprowadzić do likwidacji spółdzielczości jako formy aktywności i własności mieszkaniowej. Według tych opinii proponowane zmiany prowadzą także do znacznego ograniczenia samodzielności i niezależności spółdzielczości mieszkaniowej. W Senacie RP przygotowywany jest także, znacznie różniący się od rządowego, projekt nowelizacji. O pracach nad zmianami prawa dla spółdzielczości mieszkaniowej i opiniach w tej sprawie będziemy informować w kolejnych wydaniach naszego pisma.

Posiedzenie Rady Okręgu Pomorskiego

W dniu 10 grudnia br., w sali konferencyjnej hotelu „Amber” w Gdańsku odbyło się ostatnie w tym roku stacjonarne posiedzenie Rady Okręgu Pomorskiego. W spotkaniu wzięli udział członkowie Okręgowej Komisji Rewizyjnej – Elżbieta Czajka oraz Wiesław Gruba.

Zaproponowany przez przewodniczącego Okręgu Pomorskiego Mirosława Karpińskiego porządek obrad został przyjęty jednogłośnie.

Przed przystąpieniem do realizacji porządku obrad wiceprzewodnicząca ZOP Sylwia Błaszowska wręczyła uczestnikom zebrania przygotowane przez kolegów z Zakładów Porcelany Stołowej „Lubiana” wspaniałe porcelanowe upominki z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia.

Następnie przewodniczący ZOP przedstawił sprawozdanie z bieżącej działalności Okręgu. Omówił najważniejsze wydarzenia, takie jak przeprowadzone przez inspektorów z Państwowej Inspekcji Pracy w Gdańsku szkolenie dla okręgowych społecznych inspektorów pracy, a także działania Zarządu Okręgu w sprawie obowiązkowych przeglądów technicznych w budynku związkowym. Zapoznał zebranych z zagadnieniami poruszonymi podczas posiedzenia Rady Krajowej w dniu 9 grudnia br., dotyczącymi działalności poszczególnych okręgów.

Wiceprzewodniczący ZOP Mirosław Konkel poinformował uczestników zebrania o wpływach i wydatkach Zarządu Okręgu w mijającym roku. Poruszył temat sposobu ustalania wysokości składki członkowskiej oraz kwestii związanych z jej naliczaniem. Po merytorycznej dyskusji uczestnicy zebrania jednogłośnie ustalili, iż temat składki członkowskiej będzie omówiony na kolejnym posiedzeniu Rady Okręgu, zaplanowanym na luty 2022 r.

Zgodnie z porządkiem obrad, Rada Okręgu przyjęła zaopiniowany pozytywnie przez Okręgową Komisję Rewizyjną plan wpływów i wydatków Zarządu Okręgu Pomorskiego oraz plan pracy na 2022 r.

Z dużym zainteresowaniem zebrani przeglądali prowadzoną od kilku dekad okręgową kronikę związkową. Kronika pozwala zajrzeć w przeszłość, zapoznać się z dorobkiem dawnych działaczy związkowych i poznać ich wkład w budowę związków zawodowych w naszym rejonie. Kronika ukazuje również obecnych związkowców, aktywnie zwiększających dorobek ruchu związkowego w obronie praw pracowniczych. Kol. Krzysztof Herman zaproponował i zobowiązał się do przeprowadzenia archiwizacji cyfrowej wszystkich albumów kronik, od momentu ich założenia do dnia dzisiejszego.

Na zakończenie ostatniego spotkania Rady Okręgu w bieżącym roku uczestnicy spotkania otrzymali ufundowane przez Zarząd Okręgu upominki świąteczne w postaci słodczy. Przewodniczący ZOP podziękował zgromadzonemu za udział w spotkaniu i w imieniu Zarządu złożył wszystkim życzenia spokojnych i radosnych Świąt.

Zarząd Okręgu Pomorskiego

Z WYDARZEŃ W ŚWIATOWYM RUCH

Kolumbia

Przedstawiciele Międzynarodowego Stowarzyszenia Pracowników Budownictwa (BWI) oraz Cementos Argos S.A. podpisali wspólną deklarację, w której wyrazili swoje zobowiązanie do zawarcia Międzynarodowej Umowy Ramowej (IFA), mającej objąć całą działalność spółki i pracowników tego międzynarodowego koncernu cementowego z siedzibą w Kolumbii. Wspomniana umowa wejdzie w życie po jej zatwierdzeniu i podpisaniu przez obie strony przy okazji 29 Posiedzenia Zarządu BWI w kwietniu 2022 roku.

Saúl Méndez Rodríguez, wiceprezes BWI i przewodniczący Komitetu Regionalnego BWI dla Ameryki Łacińskiej i Karaibów powiedział, że IFA będzie pierwszą tego rodzaju umową poza Europą.

To osiągnięcie jest pozytywnym precedensem dla dialogu społecznego i odpowiedzialności biznesu w Ameryce Południowej, co mamy nadzieję, dobrze wpłynie na złożoną sytuację w Kolumbii i regionie - podkreślił.

Fernando Izaguirre, sekretarz generalny Związku Pracowników Przemysłu Cementowego Hondurasu (SINTRANCEHSA) i Saira Veliz, sekretarz generalny Związku Pracowników Przemysłu Cementowego i Branż Pokrewnych Panamy (SITICEDPA), jako sygnatariusze deklaracji, wyrazili swoje poparcie wobec słów Méndeza. Wyrazili jednocześnie przekonanie, że umowa zapewni dodatkową ochronę praw (gwarantowanych przez CBA), przysługujących pracownikom firmy, oraz innych podstawowych praw pracowniczych.

Przedstawiciele Zarządu Cementos Argos wyrazili również zadowolenie z podpisania deklaracji. Firmę reprezentowali prezes Cementos Argos Juan Esteban Calles, dyrektorzy korporacyjni Hondurasu Tomás Restrepo i Camilo Restrepo; Panama Operations Managerowie Luis Tovar, Graciela Castellanos i Rodolfo Gutiérrez oraz Medellín Argos Corporate Officers Carolina Brandani, Cristina Ortiz, July Restrepo i Cesar Augusto Mejía.

Świadcami podpisania deklaracji byli także Nilton Freitas, regionalny przedstawiciel BWI na Amerykę Łacińską i Karaiby oraz José López i Manuel Fernández z Kolumbijskiego Stowarzyszenia Budownictwa, Materiałów Budowlanych i Drewna (INTERGREMIAL).

Freitas wyjaśnił, że tekst IFA zostanie przedstawiony do ostatecznego zatwierdzenia na Światowym Spotkaniu Zarządu BWI w dniach 27-29 kwietnia 2022 r. w Genewie.

Cementos Argos S.A. to międzynarodowa firma cementowa, która obecnie zatrudnia ok. 9500 pracowników. Prowadzi działalność w Stanach Zjednoczonych, Portoryko, Haiti, Republice Dominikany, Hondurasie, Panamie, Kolumbii, Surinamie, Gwatemali i Gujanie.

Nigeria

W mieście Abudża w Nigerii zorganizowane zostało spotkanie na temat zagrożeń związanych z azbestem, w którym wzięli udział przedstawiciele BWI, Kongresu Związków Zawodowych (TUC), Nigeryjskiego Kongresu Pracy (NLC), Stowarzyszenia Seniorów Budownictwa i Inżynierii (CCESSA), Związku Narodowego Inżynierii Budowlanej, Meblarstwa Budowlanego i Pracowników Drzewiarstwa (NUCECFWW), Ministerstwo Pracy, Federacja Przemysłu Budowlanego (FOCI) oraz media.

Jak wskazywali przedstawiciele BWI, azbest jest produktem toksycznym, stosowanym w wielu projektach mieszkaniowych, żegludze i produktach gospodarstwa domowego. Jest wysoce rakotwórczy i stanowi zagrożenie dla ludzi, zwłaszcza pracowników i użytkowników końcowych.

Powołując się na raporty Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), BWI zaznacza, że około 125 milionów ludzi na całym świecie jest narażonych na działanie azbestu w miejscach pracy. Szacuje się, że każdego roku 170 000 osób umiera z powodu raka płuc związanego z azbestem, międzybłoniaka i azbestozy w wyniku narażenia zawodowego.

Na spotkaniu podkreślono trzy kluczowe punkty obserwacji:

- Nigeryjskie dane dotyczące ryzyka zdrowotnego związanego z azbestem są niewystarczające lub niedostępne;
- Niewystarczające są informacje na temat rodzajów produktów zawierających azbest, związanych z nimi zagrożeń dla zdrowia i środków kontroli w celu zminimalizowania negatywnych skutków i zagrożeń dla użytkowników końcowych;
- Przepisy / ustawodawstwo dotyczące stosowania azbestu w Nigerii jest znikome, narażając tym samym wielu ludzi.

Uczestnicy spotkania zaproponowali utworzenie komitetu sterującego - „think tanku” w celu opracowania planu kampanii uświadamiającej na rok 2022 roku. Federalne Ministerstwo Pracy i Federalne Biuro Statystyczne zostały poproszone o utworzenie bazy danych w celu gromadzenia i rozpowszechniania informacji. Odpowiednie podmioty, w tym Federalne Ministerstwo Zdrowia, NECA, NLC, TUC i media zostały zaproszone do aktywnego udziału w podnoszeniu świadomości społecznej na temat zagrożeń związanych z azbestem.

Uczestnicy zidentyfikowali również potrzebę zapewnienia wsparcia technicznego ze strony BWI i Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), aby pomóc w zorganizowaniu ogólnokrajowej kampanii na temat azbestu w kraju w 2022 roku. W kontekście polityki zaproponowano zaś ustanowienie Narodowego Programu Eliminacji Chorób Azbestowych (NPEAD) w celu wypracowania wspólnego dokumentu, który przedstawia skalę problemu i strategię eliminacji chorób azbestowych.

Brazylia

Brazylijscy związkowcy, podczas szkolenia BWI w São Paulo, potępił ataki prezydenta Jaira Bolsonaro na prawo pracowników do zdrowych i bezpiecznych warunków pracy.

Liderzy związków zawodowych zwracali uwagę na niebezpieczeństwa związane z próbą zmiany przez rząd tak zwanych norm regulacyjnych w ramach „programu modernizacji”, tego samego programu, który jak powiedzieli, pozwala na uchwalenie antypracowniczych działań w zakresie outsourcingu, reformy pracy i zabezpieczenia społecznego.

Jak zaznaczają, brak wolnego dialogu przy temacie wprowadzenia ww. norm jeszcze bardziej osłabia brazylijskie instytucje wymiaru sprawiedliwości i ramy prawne, co jak twierdzą może pogłębić problemy związane z BHP w całym kraju.

Na tym samym spotkaniu liderzy związkowi omówili również kwestie związane z BHP, rewolucją przemysłową 4.0, kryzysem klimatycznym oraz wyzwaniem jakim jest uznanie COVID-19 za chorobę zawodową.

Europa

Zaalarmowane rosnącymi atakami prawniczych grup na związki zawodowe na całym świecie, europejskie związki zawodowe powiązane z BWI zorganizowały spotkanie w celu omówienia różnych sposobów na zbudowanie silnej, demokratycznej odpowiedzi na ataki wymierzone w prawa pracownicze.

Na dorocznym posiedzeniu statutowym Europejski Komitet Regionalny (ERC) BWI, w dniach 28-29 października wyraził głębokie zaniepokojenie rosnącymi atakami na związki zawodowe, w szczególności kierowanym przez faszystów atakiem na siedzibę Generalnej Konfederacji Pracy (CGIL) we Włoszech oraz prawnicowy protest, którego uczestnicy zaatakowali oddział Unii Budownictwa, Leśnictwa, Górnictwa i Energetyki (CFMEU) w Australii.

Komitet wydał również nadzwyczajną rezolucję, w której wyraził poparcie dla ukraińskiego Związku Pracowników Budownictwa i Materiałów Budowlanych (PROFBUD), który toczy zacięłą walkę z planem rządu forsowania uchwalenia środków antyzwiązkowych. Związkowcy zaapelowali do ukraińskiego rządu o usunięcie z agendy parlamentarnej projektów ustaw podważających prawa związkowe i pracownicze oraz uregulowanie zaległości

placowych tysięcy pracowników w kraju.

ERBN oceniła również plan działań na najbliższy rok w kontekście Światowego Kongresu BWI w 2022 roku. Co poprzedziło przedstawienie raportów regionalnych komisji ds. kobiet i młodzieży. *Doceniamy pracę, jaką wykonują nasze liderki środowisk kobiet i młodzieży w regionie. Dzięki ich wysiłkom nasza agenda staje się bardziej dynamiczna i integracyjna* – powiedział wiceprezes regionalny BWI Johan Lindholm.

Przedstawiciel regionalny BWI Pan Europe, Coen van der Veer, podkreślił wysiłki ERC (Europejskich Rad Pracowniczych) w regionie, wzywając członków Rad do przygotowania się do Światowego Kongresu BWI w Madrycie, w Hiszpanii: *W trakcie dwuletniej pandemii wiele się nauczyliśmy i udało nam się przezwyciężyć niespotykane wyzwania. Z całą zdobytą wiedzą przechodzimy teraz do bardzo ważnego etapu w naszej pracy – przygotowani do Światowego Kongresu BWI w październiku 2022 roku. W przyszłym roku odbędą się spotkania przygotowawcze, w tym kolejne spotkanie statutowe ERC w czerwcu.*

Szwecja

Przedstawiciele szwedzkiego związku Målarna odwiedzili szkołę malarstwa w Piteå. Co roku spędzają oni dużo czasu w szkołach na rozmowach o tym, jak działa szwedzki rynek pracy i poszczególne branże. Prezentują przy tym działania związku i dyskutują, jak uzwiązkowanie wpływa na życie zawodowe i prywatne. Przewodniczący związku zawodowego Mikael Johansson powiedział: *Wspaniale jest poznać naszych przyszłych kolegów i członków.*

Niemcy

Związek Zawodowy IG Metall kontynuuje presję na pracodawców w sektorze drzewnym i tworzyw sztucznych. Związek IG Metall zawarł nowe układy zbiorowe pracy w przemyśle drzewnym i tworzyw sztucznych w Dolnej Saksonii i Badenii.

Umowy te przewidują zapewnienie pracownikom podwyżki w dwóch krokach: od kwietnia 2022 r. wzrost o 2,7 % i kolejne 2,2% w kwietniu 2023 r., łącznie 4,9%. Dodatkowo pracownicy otrzymają pomocowy dodatek covidowy, w wysokości 385 euro najpóźniej do lutego i dwukrotność tej kwoty w ramach dodatku do emerytury częściowej.

Dla pozostałych obszarów taryfowych porozumienie nie zostało jednak osiągnięte. IG Metal kontynuuje wywieranie presji na pracodawców poprzez strajki ostrzegawcze. Do tej pory około 24 000 pracowników na terenie całego kraju wzięło udział w akcjach Związku. Działania te okazały się niewystarczające, w związku z czym planowane są kolejne strajki ostrzegawcze. W wielu obszarach w branży drzewnej i tworzyw sztucznych negocjacje wciąż trwają.

Turcja

Tureckie związki zawodowe wynegocjowały nowy układ zbiorowy (CBA) w branży budowlanej. Obejmuje on podwyżkę o 12% i zapewnia wzrost zatrudnienia kobiet w budownictwie.

Porozumienie zapewnia 12 % podwyżkę w ciągu pierwszych sześciu miesięcy i dalsze 5 % podwyżki, w tym podwyżkę płacy związaną z inflacją. Najniższe płace w sektorze publicznym zostaną podniesione do 4100 TRY miesięcznie (ok. 344,5 euro).

Negocjacje prowadziła delegacja Tureckiego Związku Pracowników Dróg i Budownictwa (YOL-İS), którego przewodniczącym jest Ramazan Açar.

Ponadto, w wyniku działań YOL-İS, Ministerstwo Transportu i infrastruktury zatrudniło na stałe 9.417 pracowników (dotychczas pracujących jako podwykonawcy). Jednym z elementów nowego CBA jest również utworzenie 14 dodatkowych stanowisk, takich jak specjaliści ds. mediów społecznościowych czy specjaliści ds. public relations. Układ zabrania też kierowania pracowników do prac, które nie są związane z ich doświadczeniem i wiedzą.

Oprócz ww. osiągnięć, CBA wdraża rozwiązania, których celem jest

W PRACOWNICZYM

torowanie i zwiększanie zatrudnienia kobiet w sektorze budownictwa publicznego.

Norwegia

Industri Energi to norweski związek zawodowy zrzeszający pracowników przemysłu naftowego, chemicznego, farmaceutycznego, aluminiowego, metalowego oraz leśnego. W ostatnim czasie odbył się Kongres Industri Energi, którego tematem przewodnim była godna praca i zwiększenie obecności związków zawodowych.

Wiele dyskusji dotyczyło przyszłości przemysłu, dostępu do wykwalifikowanych pracowników i energii. Branża boryka się z niedoborami pracowników, co zostało spotęgowane pandemią, gdy wielu zagranicznych pracowników wróciło do swoich krajów. Branża musi być gotowa do aktywnego rekrutowania profesjonalistów i osób z wyższym wykształceniem.

Ponownie jako lider IndustriEnergi wybrany został Frode Alfheim, który stwierdził, że wysokiej jakości praktyki muszą być atrakcyjne i gwarantowane, podobnie jak pełnoetatowe miejsca pracy, z konkurencyjnymi warunkami pracy i płacy.

Kongres Industri Energi zaapelował również o wzmocnienie wysiłków na rzecz większej obecności związków zawodowych w miejscu pracy, zwiększenia uzwiązkowania i zawierania układów zbiorowych.

Francja

OPZZ informuje: „W dniach 22 - 23 listopada 2021, w Paryżu odbyło się spotkanie przedstawicieli krajowych rad dialogu społecznego UE oraz przewodniczących i sekretarzy generalnych Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (EKES). Polskę reprezentował Andrzej Radzikowski, przewodniczący polskiej Rady Dialogu Społecznego. Gospodarzem spotkania była Francuska Rada Gospodarcza, Społeczna i Ekonomiczna.

Przewodniczący Rady Dialogu Społecznego - Andrzej Radzikowski pobyt w Paryżu rozpoczął od spotkania z Thierry'm Beaudek'iem, przewodniczącym francuskiej Rady Ekonomiczno-Społecznej i Środowiskowej. Rozmawiano o wyzwaniach, jakie stoją przed Unią Europejską. Dyskusja pokazała, że w dużej mierze oceniamy je podobnie. Ocieplenie klimatu i ograniczenie emisji dwutlenku węgla, kryzys „covidowy” i wdrażanie Krajowych Planów Odbudowy, kryzys migracyjny, rozwój demokracji uczestniczącej, uczynienie Europy bardziej socjalnej.

Kolejne spotkanie z Páidás'em Ioannis'em, przewodniczącym greckiej Rady Dialogu Społecznego dotyczyło problemów migracji i doświadczeń Grecji w tym zakresie.

Co dalej z Europą?

Tematem pierwszej sesji spotkania była dyskusja nad rolą krajowych rad społeczno-gospodarczych w budowaniu przyszłości Europy i stojących przed nią wyzwań i priorytetów. Przygotowując konkretne rozwiązania legislacyjne, nie można zapominać o wartościach uniwersalnych.

Europa potrzebuje podejścia społecznego, które nie pozostawi nikogo w tyle i eliminuje ubóstwo. Chronić należy osoby najbardziej narażone, które zostały szczególnie dotknięte kryzysem.

Ważne jest też wspieranie konkurencyjności gospodarki europejskiej oraz przedsiębiorstw każdej wielkości, w szczególności MŚP i gospodarki społecznej, jak również przedsiębiorczości, która powinna przyczynić się do tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy.

Zielony Ład dla Europy to strategia wzrostu, ale i duże wyzwanie dla gospodarek państw europejskich. Jej celem jest przekształcenie Unii Europejskiej w nowoczesną, zasobną i konkurencyjną gospodarkę, zapewniającą zaprzestanie emisji gazów cieplarnianych do 2050 roku, sprawiedliwą transformację oraz wzrost gospodarczy w którym nikt nie pozostanie w tyle.

Wskazano również na zasadnicze znaczenie wzmocnienia systemów opieki zdrowotnej.

Ważnym działaniem w tym zakresie są przygotowania do konferencji na temat przyszłości Europy: szansa na zbudowanie lepszej przyszłości dla wszystkich.

Pomoc w reformach

Kolejnym tematem była rola krajowych planów odbudowy i odporności. Te programy, finansowane z budżetu Unii Europejskiej, mają wspierać kraje członkowskie w unowocześnianiu gospodarek i ich odbudowie po covidowym kryzysie. Efektem ma być uczynienie Europy bardziej ekologiczną, cyfrową i lepiej przystosowaną do przyszłych wyzwań. Ważną rolę w tym procesie ma do spełnienia społeczeństwo, które powinno uczestniczyć we wspieraniu ich wdrażania. Partnerzy społeczni i organizacje społeczne powinny brać udział we wdrażaniu, monitorowaniu i ocenie.

Lepsza przyszłość dla młodych

Wskazano na ważną rolę budowania demokracji uczestniczącej, która ma na uwadze lepszą przyszłość dla wszystkich. Faktyczny rozwój demokracji uzależniony będzie od silnych struktur organizacji obywatelskich (organizacje pracodawców, związki zawodowe, organizacje pozarządowe). Wiele uwagi poświęcono wymianie doświadczeń związanych z realizacją przedsięwzięć ułatwiających i zachęcających do współudziału w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego. Dwadzieścia zasad Europejskiej Karty Praw Socjalnych to drogowskazy, które prowadzą w kierunku Europy społecznej, sprzyjającej integracji i wykorzystania pełni możliwości.

Rok 2022 zostanie ogłoszony Europejskim Rokiem Młodości. Młodzi ludzie najbardziej odczuli skutki pandemii, w tym na rynku pracy. Niezbędna jest także solidarność międzypokoleniowa, która jest kluczowym czynnikiem pomocy młodym ludziom przy jednoczesnym docenieniu osób starszych.

Norwegia

OPZZ informuje: W dniach 22-26 listopada w ramach realizowanego przez OPZZ projektu „SIDA - Zrównoważona, integracyjna i godna praca dla wszystkich” odbyła się wizyta studyjna w Norwegii. OPZZ reprezentowali: Piotr Ostrowski, wiceprzewodniczący OPZZ, w projekcie pełniący rolę managera, oraz Katarzyna Duda, specjalistka ds. polityki społecznej, asystentka projektu. Oprócz nich, w wizycie wzięły udział: Dominika Pyzowska, koordynatorka projektów w Fundacji Friedrich-Ebert-Stiftung oraz Olena Babakova – dziennikarka, która pisze o relacjach polsko-ukraińskich i ukraińskiej migracji do Polski i UE.

Uczestnicy delegacji spędzili w Norwegii (Oslo i Stavanger) pięć dni i wzięli udział w wielu spotkaniach z ekspertami ze strony norweskiego partnera projektu, czyli związku zawodowego LO (Yanina Unnli, Jonas Bals), a także drugiej centrali związkowej – Unio i związkowcami, Polakami działającymi w Norwegii (Marek Bogucki, Norbert Grymula, Justyna Marciniak, Mirosław Bartnik). Oprócz tego w programie wizyty przewidziano spotkanie z ekspertami norweskiej Inspekcji Pracy (Marlena Hamre) czy ekspertem Fair Play Bygg Rogaland (Fred Sherling). Sami też zaprezentowali punkt widzenia OPZZ i organizacji pozarządowych na aktualny kryzys migracyjny na granicy białorusko-polskiej.

Zebranie materiału podczas wizyty studyjnej umożliwi realizację kolejnego etapu projektu, czyli przeprowadzenie pięciu warsztatów w Polsce pt. „Model nordycki a polska rzeczywistość” i czterech seminariów regionalnych.

Realizacja wizyty studyjnej była możliwa dzięki wsparciu Norwegii poprzez Fundusze Norweskie 2014 – 2021, w ramach programu „Dialog społeczny – godna praca”.

Zebrał Cezary Izdebski

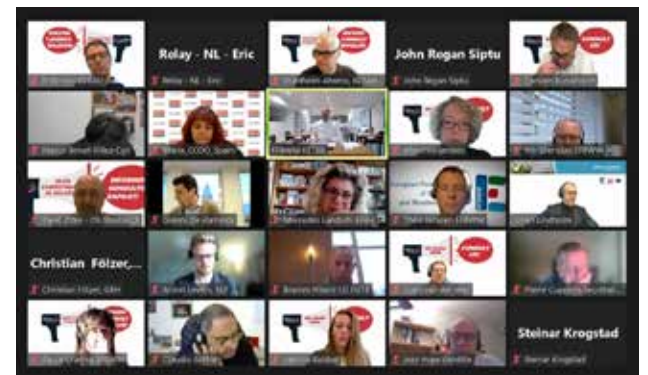
Komitet Wykonawczy EFBWW o kluczowych problemach europejskiego rynku pracy w budownictwie, drzewiarstwie, meblarstwie i leśnictwie

W trybie zdalnym, 24 listopada br., odbyło się kolejne posiedzenie Komitetu Wykonawczego EFBWW.

Znaczną część posiedzenia zajęła dyskusja na temat sytuacji finansowej EFBWW i przyjęcie budżetu na 2022 rok, a także ocena sytuacji członkowskiej w organizacjach Federacji. W

Członek Komitetu Wykonawczego EFBWW, reprezentujący ZZ „Budowlani” i inne polskie związki, Jakub Kus komentuje to następująco:

(...)Nie jest tajemnicą, że w niektórych wrażliwych obszarach stanowiska krajowych związków EFBWW różnią się. Nie mamy zwykle problemów w uzgadnianiu

większości organizacji europejskich zanotowano spadek liczby członków. Oceniono realizację uchwał i rezolucji wiedeńskiego Walnego Zgromadzenia EFBWW z 7-8 listopada 2019 r. Wysłuchano sprawozdań Komitetów Stałych Budownictwa,

Drzewiarstwa i Grupy BHP, w których toczy się większość merytorycznych prac Federacji. Przedstawiono i zatwierdzono projekt dokumentu strategicznego dotyczącego podwykonawstwa w budownictwie. Tematem istotnym był Europejski Zielony Ład - dyskutowano stanowiska w sprawie mechanizmu CBAM i mechanizmu handlu emisjami EU ETS. Przyjęto także Stanowisko EFBWW w sprawie Nowej Polityki Leśnej. Wszystkie te tematy były szczególnie ważne dla polskiego ruchu zawodowego.

Omówiono także dyskutowaną wciąż nową Strategię UE w sprawie BHP, działania na rzecz bezpiecznego usuwania azbestu, problem euro-

pejskiej płacy minimalnej, politykę równości płci w sektorach Federacji, kwestie zmian w ubezpieczeniach społecznych, nowe projekty regulacji dotyczących pracowników z krajów trzecich. Program posiedzenia był bardzo obszerny i nie został w całości zrealizowany. Na kolejne posiedzenie przesunięto m. in. dyskusję na temat metod uzgadniania stanowisk i przewidywania różnic w stanowiskach związków różnych krajów reprezentowanych w Federacji.

stanowisk dotyczących spraw generalnych, takich jak rola związków zawodowych w konsultacjach kluczowych polityk dotyczących rynku pracy. Ale już w kwestiach dotyczących polityk sektorowych potrzebujemy pogłębionej dyskusji, ponieważ sytuacja w różnych krajach jest różna, różne są krajowe modele dialogu społecznego.

I nie chodzi tutaj o trochę dziś sztuczny podział na Europę Zachodnią i Północną i Europę Środkowo-Wschodnią. Kluczowe na przykład z punktu widzenia związków w Polsce są stanowiska w sprawie skutków Zielonego Ładu i generalnie skutków polityki klimatycznej UE dla budownictwa, przemysłu materiałów budowlanych, drzewnego i meblarskiego i leśnictwa. To są projekty na dziesięciolecie, a więc nie wystarczy jedno stanowisko EFBWW, potrzebna jest stała platforma konsultacji z krajowymi związkami i odpowiednie mechanizmy monitoringu. Generalnie ambitny Zielony Ład jest szansą rozwoju dla budownictwa i może być szansą dla przemysłu materiałów budowlanych, ale na razie zbyt mało wiemy o rozwiązaniach dotyczących rynku pracy i miejsc pracy, poza ogólnymi deklaracjami, że „będzie dobrze(...)”.

Komitet Wykonawczy na wakuującą funkcję trzeciej w iceprzewodniczącej wybrał Ellen Hoeijenbos (FNV, Niemalndy). Nie zabrakło głosów, które podkreślały brak przedstawicieli Europy Centralnej i Wschodniej w Prezydium EFBWW.

W kolejnych numerach OMSZ „Budowlani” przedstawimy stanowiska Federacji w sprawach kluczowych dla europejskiego rynku pracy, przyjęte przez Komitet Wykonawczy.

(red)

Księgowa informuje

INWENTARYZACJA - Cel, rodzaje i metody inwentaryzacji

W listopadowym numerze OMSZ „Budowlani” pisaliśmy o przepisach regulujących przeprowadzanie inwentaryzacji. Tym razem więcej informacji o szczegółach tego procesu.

Inwentaryzacja to zespół czynności zmierzających do ustalenia rzeczywistego stanu składników majątkowych. W znaczeniu tego określenia mieszczą się nie tylko czynności spisu rzeczowych i pieniężnych składników majątku, ale również uzgodnienie sald aktywów i pasywów, ich wycena oraz rozliczenie ze stanem ewidencyjnym, w tym rozliczenie osób materialnie odpowiedzialnych. Celem inwentaryzacji jest więc porównanie stanu rzeczywistego ze stanem ewidencyjnym i w ten sposób urealnienie tej ewidencji. Aby zapewnić wiarygodność danych księgowych, należy inwentaryzować swoje aktywa i pasywa. Inwentaryzacja służy do kontroli majątku oraz uzyskaniu informacji dla potrzeb decyzyjnych.

Zgodnie z treścią art. 26 i 27 ustawy o rachunkowości, czynności inwentaryzacyjne wykorzystywane dla weryfikacji realności oraz poprawności stanów aktywów i pasywów, związanej z zamknięciami rocznymi, należy przeprowadzać w czasie pomiędzy 1 października a 15 stycznia następnego roku. Wśród rodzajów inwentaryzacji, które obowiązują, wyróżniamy: pełną, doraźno-kontrolną, zdawczo-odbiorczą i roczną. Każda z nich będzie wykonywana na różne sposoby o charakterze organizacyjno - technicznym.

Metody inwentaryzacji:

- spis z natury ilości poszczególnych składników majątku, ich wyceny i porównaniu tej wyceny z danymi ksiąg rachunkowych oraz celem wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic,
- uzyskanie od banków i kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanych w księgach rachunkowych, stanu środków pieniężnych, należności oraz wyjaśnieniu i rozliczeniu ewentualnych różnic,
- porównanie danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacja realnej wartości składników majątku nie objętych spisem z natury lub uzgodnieniem sald.

Osoby materialnie odpowiedzialne, z chwilą przekazywania stanowiska, powinny jednocześnie rozliczać się i przekazywać stanowiska protokolarnie.

Metoda inwentaryzacji	Rodzaj składnika majątku	Termin inwentaryzacji
Spis z natury	• środki pieniężne w gotówce znajdujące się w jednostce (kasa) • papiery wartościowe (weksle, czeki, akcje, obligacje, bony) • maszyny i urządzenia wchodzące w skład środków trwałych w budowie znajdujące się na terenie niestrzeżonym • składniki majątkowe będące własnością obcych jednostek, powierzone do sprzedaży, używania, przechowania • rzeczowe składniki aktywów obrotowych (tj. zapasy materiałów, towarów, produkty gotowe) znajdujące się na terenie niestrzeżonym	Na ostatni dzień roku Rozpoczęcie spisu w IV kw. roku a kończąc do 15 stycznia roku następnego
Spis z natury	Znajdujące się na terenie strzeżonym i objęte ewid. ilościowo – wartościową zapasy: materiałów, towarów, półproduktów, wyrobów gotowych.	Raz w ciągu 2 lat
Spis z natury	• środki trwałe oraz maszyny i urządzenia wchodzące w skład środków trwałych w budowie znajdujące się na terenie strzeżonym	Raz w ciągu 4 lat
W drodze potwierdzenia sald	• środki zgromadzone na rachunkach bankowych • należności (za wyjątkiem tytułów publ. – prawnych, należności wątpliwych lub spornych, należności od pracowników • pożyczki i kredyty • własne składniki majątkowe powierzone kontrahentom (np. w komisie, na składzie - w postaci obcego arkusza spisu z natury)	Rozpoczęcie w IV kw. roku a kończąc do 15 stycznia roku następnego
Weryfikacja	• środki trwałe do których dostęp jest utrudniony (np. instalacja podziemna wodociągowa, kanalizacyjna, gazowa) • grunty, drogi • zobowiązania • należności i zobowiązania sporne, wątpliwe, wobec pracowników, wobec osób nie prowadzących ksiąg rachunkowych, rachunkowych tyt. publiczno – prawnych oraz jeżeli możliwe było przeprowadzenie spisu z natury lub otrzymanie potwierdzenia salda a także gdy w danym roku nie przypadał termin przeprowadzenia spisu • pozostałe środki trwałe ujęte w ewidencji ilościowej • prawo wieczystego użytkowania gruntu • wartości niematerialne i prawne	Corocznie – przed datą zamknięcia ksiąg rachunkowych

Za teren strzeżony uznaje się obszary znajdujące się w budynkach jednostek odpowiednio zabezpieczonych oraz tereny ogrodzone i dozorowane przez stróża lub system elektroniczny. Przed rozpoczęciem inwentaryzacji należy dokonać fizycznej likwidacji środków trwałych oraz wyposażenia (sprzętu) nie nadającego się do użytku, przyjmując zasady opisane w instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo - księgowych. Likwidacji dokonuje komisja likwidacyjna, dokumentując czynności protokołem z likwidacji.

Spis z natury

Jedną z metod inwentaryzacji, najczęściej stosowaną, jest spis z natury. Polega on na liczeniu, mierzeniu, ważeniu i innych pomiarach rzeczowych składników majątku. Oznacza on czynności ustalania faktycznego stanu składników majątku. Metoda ta odnosi się do składników mierzalnych, policzalnych. Inwentaryzuje się w ten sposób: środki pieniężne (oprócz ulokowanych w bankach), środki trwałe (z wyłączeniem trudnych oglądowi oraz gruntów), a także objęte inwestycjami rozpoczętymi maszyny i urządzenia; Spis z natury zalicza się do metody inwentaryzacji dowodowo-niepodważalnej, uznają tę metodę jako najważniejszą i podstawową. Dlatego należy stosować ją tam, gdzie jest to możliwe. Przeprowadzenie spisu z natury i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać

z zapisami ksiąg rachunkowych. W sposobie i technice rozliczania należy korzystać z dorobku nauki rachunkowości i zwyczajów przyjętych w praktyce. Inwentaryzację metodą spisu z natury należy przeprowadzić nie tylko na ostatni dzień roku obrotowego, ale również:

- na dzień zakończenia działalności jednostki, natomiast w przypadku połączenia lub podziału jednostek strony mogą w drodze pisemnej umowy odstąpić od inwentaryzacji,
- przy zmianie w obsadzie stanowisk osób materialnie odpowiedzialnych (tzw. inwentaryzacja zdawczo - odbiorcza),
- w przypadku zmian lub domniemania zmian w stanie składników majątkowych spowodowanych działaniem siły wyższej (pożar, powódź, kradzież z włamaniem),
- na żądanie władz (policji, prokuratury i sądu), na żądanie osób materialnie odpowiedzialnych,
- jako element kontroli wewnętrznej (tzw. inwentaryzacje kontrolne w terminach nie zapowiedzianych),
- jako potwierdzenie wartości inwentarza”.

Podstawę prac inwentaryzacyjnych stanowi harmonogram inwentaryzacji opracowywany i zatwierdzany w zarządzeniu wewnętrznym w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji. Harmonogram inwentaryzacji jest sporządzany według poniższego wzoru i stanowi integralną część za-

rządzenia w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji.

Harmonogram inwentaryzacji składników majątku na rok 2021

Etap I – Przygotowanie inwentaryzacji

Lp	Fazy czynności do wykonania	odpowiedzialny (wykonawca)	Termin
1	Wydanie zarządzenia wewnętrznego (którego integralną częścią jest harmonogram oraz wykazy członków komisji inwentaryzacyjnej i zespołów spisowych)	kierownik jednostki	
2	Przeprowadzenie szkolenia - instruktazu	komisja inwentaryzacyjna, główny księgowy	
3	Przygotowanie do inwentaryzacji poprzez: a) uzgodnienie ewidencji pól spisowych z ewidencją księgową b) przygotowanie (uporządkowanie) dokumentacji c) uporządkowanie pól spisowych	Osoby odpowiedzialne materialnie i księgowość	
4	Pobranie arkuszy spisowych za ewidencjonowanych jako druki ścisłego zarachowania	Przewodniczący komisji inwentaryzacyjnej	

Etap II – przeprowadzenie inwentaryzacji

Lp	Fazy czynności do wykonania	odpowiedzialny (wykonawca)	Termin
1	Przeprowadzenie spisów z natury	zespół spisowy	
	Zebraenie oświadczeń wstępnych od osób odpowiedzialnych materialnie	zespół spisowy	
	Zabezpieczenie ewidencji inwentaryzowanych składników	zespół spisowy, osoby odpowiedzialne materialnie	
2	pobranie od osób odpowiedzialnych materialnie oświadczeń końcowych	zespół spisowy	
3	Przekazanie dokumentacji inwentaryzacyjnej (spisów z natury, protokołów, oświadczeń) do komisji inwentaryzacyjnej	zespół spisowy	
4	Przekazanie powyższych materiałów do księgowości	komisja inwentaryzacyjna	
5	Udostępnienie osobom odpowiedzialnym materialnie prowadzonej przez nich ewidencji	zespół spisowy	
6	Złożenie sprawozdań zespołów spisowych	zespół spisowy	

Etap III – wycena materiałów inwentaryzacyjnych, ustalenie, weryfikacja i rozliczenie różnic

Lp	Fazy czynności do wykonania	Odpowiedzialny (wykonawca)	Szacunkowy termin zakończenia
1	Wycena arkuszy spisowych oraz sprawdzenie poprawności dokumentacji inwentaryzacyjnej	księgowość	
2	Ustalenie różnic inwentaryzacyjnych	księgowość	
3	Wyjaśnienie okoliczności i przyczyn powstania różnic inwentaryzacyjnych	osoby odpowiedzialne materialnie	
4	Weryfikacja różnic inwentaryzacyjnych	komisja inwentaryzacyjna, zespoły spisowe, księgowość	
5	Opracowanie sprawozdania komisji inwentaryzacyjnej z weryfikacji różnic z wnioskami co do sposobu ich rozliczenia	komisja inwentaryzacyjna	
6	Zapiniowanie wniosków komisji inwentaryzacyjnej	główny księgowy, radca prawny	
7	Decyzja o rozliczeniu różnic	kierownik jednostki	
8	Ujęcie w księgach rachunkowych różnic inwentaryzacyjnych i ich rozliczenie	księgowość	
9	Archiwizowanie dokumentacji inwentaryzacyjnej (5 lat)	księgowość	

Powyższy schemat harmonogramu inwentaryzacji może być w razie potrzeby rozszerzony i uszczegółowiony.

Komisja inwentaryzacyjna

Spis z natury dokonywany będzie przez wyznaczonych pracowników, będących członkami komisji inwentaryzacyjnej lub zespołów spisowych. Powołanie komisji inwentaryzacyjnej oraz zespołów spisowych odbędzie się w drodze zarządzenia wewnętrznego w sprawie inwentaryzacji.

Zarządzenie wewnętrzne w sprawie przeprowadzenia spisu :

- powołanie osób do składu komisji inwentaryzacyjnej,
- plan (harmonogram) terminy czynności inwentaryzacyjnych
- wskazanie osoby do przeprowadzenia szkolenia i instruktazu członków komisji inwentaryzacyjnej
- zobowiązanie osób materialnie odpowiedzialnych do uporządkowania majątku (zapasów materiałów itp.), uzgodnienia

ewidencji magazynowej z ewidencją księgową

- wskazanie, że wyniki inwentaryzacji (rozpatrzone oraz rozliczone nadwyżki i niedobory) winny być ujęte w księgach rachunko-

kolwiek zapisów pomocniczych (wyjątkiem mogą być tylko obliczenia techniczne przy ustalaniu ilości za pomocą obliczeń, lecz wówczas kartki te należy objąć ewidencją druków ścisłego zarachowania),

- dopilnować, aby przez cały czas trwania spisu, równolegle z zespołem spisowym osoba materialnie odpowiedzialna dokonywała liczenia, mierzenia lub odczytywania wskazań wagi i aby do arkusza spisowego wprowadzone były dane ilościowe uzgodnione z tą osobą.

Osoba materialnie odpowiedzialna może wskazać inną osobę zastępującą ją podczas spisu. W przypadku, gdy osoba materialnie odpowiedzialna nie może być obecna przy spisie (np. zgon), a najbliższe jej osoby nie wyznaczyły innej osoby, wówczas zespół spisowy musi być co najmniej trzyosobowy. Przed przystąpieniem do spisu, zespół spisowy pobiera od osoby materialnie odpowiedzialnej oświadczenie.

Arkusze spisu z natury

Każdy arkusz spisu z natury powinien zawierać co najmniej: nazwę „arkusz spisu z natury”, nazwę jednostki w postaci zapisu lub pieczętki, numer kolejny arkusza uniemożliwiający jego podmianę, określenie metody inwentaryzacji (np. spis z natury, wg. obmiaru), nazwę pola spisowego, godzinę i datę przeprowadzenia spisu na każdym arkuszu, numer kolejny strony arkusza, dotyczących poszczególnych grup - składników np. środków trwałych, materiałów, w stosunku do każdej z nich z podziałem na: pełnowartościowe, uszkodzone, obce..., imię i nazwisko osoby materialnie odpowiedzialnej oraz imię i nazwisko osób wchodzących w skład zespołu spisowego, a także podpisy tych osób na każdej stronie arkusza spisowego, numer kolejny pozycji spisowej, szczegółowe określenie składnika majątku wraz z symbolem identyfikującym (np. numer inwentarzowy, inne cechy), jednostkę miary, ilość stwierdzoną z natury (po przeliczeniu, sprawdzeniu).

Na stronie, na której zakończono spis danej grupy składników umieszcza się klauzulę: „Spis zakończono na poz... strona...”, podpisy osób materialnie odpowiedzialnych i zespołu spisowego na każdej stronie arkusza spisowego.

Obce składniki majątku winny być spisywane na oddzielnych arkuszach spisu z natury. Na oddzielnych arkuszach spisu z natury wykazuje się także uszkodzone lub zbędne składniki majątku. Odrębne arkusze spisu z natury sporządza się na każdą z osób materialnie odpowiedzialnych z wyszczególnieniem pomieszczeń,

wych okresu sprawozdawczego

- zobowiązanie przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej do niezwłocznego złożenia rozliczenia końcowego z przebiegu inwentaryzacji
- pouczenie, że dokumenty rozpatrzenia różnic inwentaryzacyjnych spisów z natury winny być dostarczone do głównego księgowego w terminach ustalonych w harmonogramie, Nadzór nad prawidłowością, kompletnością i terminowością spisów inwentaryzacyjnych sprawuje główny księgowy lub osoba przez niego upoważniona, który informuje na bieżąco kierownika jednostki o wszystkich nieprawidłowościach.

Zespół spisowy

Przeprowadzając spis z natury, zespół spisowy powinien:

- ustalać ilość określonego składnika majątku przez dokładne przeliczenie przemierzenie lub przeważenie i bezpośrednio wpisywać na arkusze spisu z natury - bez stosowania jakich-

w którym znajdują się składniki majątku w ramach pola spisowego.

Arkusze spisu z natury wpisany do książki druków ścisłego zarachowania stanowi dowód księgowy i podlega wymogom dowodu księgowego określonego w ustawie o rachunkowości. Wpisy błędne wprowadzone na arkusze spisowe mogą być korygowane natychmiast podczas spisu, w obecności osoby materialnie odpowiedzialnej - zgodnie z art. 22 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

Poprawianie zapisu powinno zatem polegać na skreśleniu błędnej treści lub liczby w taki sposób, aby pierwotna treść lub liczby pozostały czytelne oraz na wpisaniu wyżej poprawnej treści lub liczby, złożeniu obok skróconych podpisów przewodniczącego zespołu spisowego oraz osoby materialnie odpowiedzialnej, a także osoby przejmującej (w przypadku spisu zdawczo - odbiorczego). Nie można poprawiać części wyrazu lub liczby.

Spis z natury może być poddany weryfikacji kontrolnej przez osobę wyznaczoną przez kierownika jednostki. Z wyników tej kontroli można nie sporządzać oddzielnego protokołu, ale na dowód sprawdzenia na arkuszu spisowym przy sprawdzonej pozycji, kontrolujący oznacza swym podpisem i pieczęcią imienną (jeśli taką posiada).

W razie stwierdzenia w toku kontroli nierzetelności spisu lub w późniejszym terminie (np. podczas wyceny przez pracownika księgowości), że spis z natury w całości lub w części został przeprowadzony nieprawidłowo, zarządza się ponowne przeprowadzenie całości lub odpowiedniej części spisu z natury.

Po zakończeniu spisu z natury osoba materialnie odpowiedzialna składa oświadczenie, a zespoły spisowe obowiązane są złożyć przewodniczącemu komisji inwentaryzacyjnej pisemną informację o wszelkich stwierdzonych w toku spisu nieprawidłowościach, a zwłaszcza w zakresie gospodarki składnikami majątku i jego zabezpieczenia przed zniszczeniem lub kradzieżą. Komisja spisowa rozlicza się z pobranych arkuszy spisowych.

Wycena składników majątku dokonywana będzie przez osobę prowadzącą księgi inwentarzowe, bądź przez osobę wyznaczoną przez kierownika jednostki przy współudziale komisji inwentaryzacyjnej bezpośrednio na arkuszach spisowych celem ustalenia łącznej wartości i porównanie ze stanem księgowym.

Księgowanie różnic inwentaryzacyjnych (nadwyżki, niedobory) dokonywane będzie na podstawie decyzji kierownika jednostki, podjętej na wniosek przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej - zaopiniowanej przez głównego księgowego.

Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazanim w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który

przypadł termin inwentaryzacji.

Niedobory z nadwyżkami mogą być kompensowane, jeżeli spełnione są równocześnie trzy warunki:

- dotyczą tej samej osoby materialnie odpowiedzialnej,
- dotyczą podobnych składników majątku, przyjmując za podstawę do zrównania mniejszą ilość stwierdzonego niedoboru lub nadwyżki z niższą ceną,
- zostały stwierdzone podczas tego samego spisu z natury.

Nie wolno kompensować niedoborów z nadwyżkami w środkach trwałych.

W przypadku pominięcia (niezauważenia) przy spisie niektórych składników, kierownik jednostki może zezwolić na przeprowadzenie spisu dodatkowego, zachowując wszystkie wymogi przeprowadzania spisu z natury.

Dokumentację rozliczeniową stanowią:

- księgowe zestawienie niedoborów niewynikających z arkusza spisu z natury, sporządzone z wyodrębnieniem pól spisowych, pomieszczeń oraz osób materialnie odpowiedzialnych w przypadku stwierdzenia niedoborów, które z przyczyn technicznych i zasad spisu nie mogą być wykazane na arkuszach spisu z natury,
- zestawienie różnic inwentaryzacyjnych, sporządzone na podstawie prawidłowo wypełnionych arkuszy spisu z natury oraz księgowego zestawienia niedoborów niewynikających z arkusza spisu z natury,
- protokół z posiedzenia komisji inwentaryzacyjnej w sprawie różnic inwentaryzacyjnych,
- rozliczenie końcowe z przebiegu inwentaryzacji,

Do rozliczenia z przebiegu inwentaryzacji mogą zostać dołączone zbiorcze zestawienia arkuszy spisów z natury.

Uproszczony spis z natury

Uproszczona inwentaryzacja jest stosowana w środkach trwałych i majątku o charakterze wyposażenia - polega na porównaniu stanu wynikającego z ewidencji księgowych ze stanem rzeczywistym oraz na ustaleniu i wyjaśnieniu stwierdzonych różnic ilościowych,

Potwierdzenie sald należności

Metoda uzgadniania sald to potwierdzenie stanów księgowych aktywów między kontrahentami. Art. 26 ustawy o rachunkowości nakłada obowiązek przeprowadzania na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzacji:

- środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- należności,
- powierzonych kontrahentom własnych składników majątkowych drogą otrzymania od banków i uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości

wykazanego w księgach rachunkowych tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic.

Inwentaryzacja może być rozpoczęta trzy miesiące przed końcem roku obrotowego, a zakończona do 15 stycznia następnego roku. Nie przewiduje się tzw. „milczącego potwierdzenia salda”.

Nie wymagają pisemnego potwierdzenia salda określone w art. 26 ust. 1, pkt. 3 ustawy o rachunkowości, tj. **należności sporne i wątpliwe, należności z pracownikami, należności wobec kontrahentów (osoby fizyczne) nieprowadzących żadnych ksiąg rachunkowych, należności z tyt. publicznoprawnych oraz przypadki, w których niemożliwe było (z przyczyn uzasadnionych) potwierdzenie salda.**

Formy potwierdzania sald należności

Uzgodnienie sald należności może się odbywać w różnych formach, a mianowicie:

- pisemnej - na drukach ogólnie dostępnych. W praktyce stosowane są gotowe druki w trzech egzemplarzach, przy czym dwa z nich (A i B) wysyłane są do dłużnika (kontrahenta), a ostatni zostaje w jednostce w aktach księgowości. Jeden z egzemplarzy powinien wrócić do jednostki z potwierdzeniem salda lub wyjaśnieniem jego niezgodności,
- poprzez potwierdzenie na wydruku komputerowym. W praktyce jest to również dość często stosowana forma, tym bardziej, że wydruk zawiera wykaz dowodów źródłowych składających się na saldo, z potwierdzeniem salda lub wyjaśnieniem jego niezgodności,
- poprzez potwierdzenie faksem lub pocztą elektroniczną,
- saldo może być potwierdzone telefonicznie, z tym, że w takim przypadku należy sporządzić z przeprowadzonej rozmowy krótką notatkę zawierającą:
  - numer konta analitycznego,
  - kwotę salda należności, z wyszczególnieniem pozycji składających się na to saldo,
  - wskazanie imienia i nazwiska osoby upoważnionej (u wierzyciela) do potwierdzania sald,
  - podpis osoby potwierdzającej (upoważnionej do potwierdzania sald) z pieczęcią imienną oraz pieczęcią firmy.

Saldo winno być potwierdzone poprzez umieszczenie wyrażenia: „Potwierdzam saldo” lub „Saldo niezgodne z powodu....”.

Należy pamiętać, że potwierdzenie salda przez osobę upoważnioną można traktować jako spełnienie wymogu uznania roszczenia przewidywanego biegiem przedawnienia art. 123 K.C.

Obowiązek potwierdzania sald

Lp.	Rodzaj czynności	Osoby odpowiedzialne
1.	Sporządzenie i wysłanie do kontrahenta zawiadomień o wysokości sald	główny księgowy
2.	Potwierdzenie wysokości sald wykazanych w zawiadomieniach nadesłanych przez kontrahentów lub wyjaśnienie rozbieżności	główny księgowy
3.	Ustalenie zgodności sald, ich wyjaśnienie i rozliczenie w księgach rachunkowych	główny księgowy

należności spoczywa na głównym księgowym. Inwentaryzacja na podstawie uzgodnień sald z kontrahentami:

Inwentaryzacja drogą weryfikacji

Metoda weryfikacji polega na porównaniu stanów księgowych w księgach rachunkowych lub inwentarzowych z danymi w dokumentach źródłowych lub wtórnych, rejestrach, kartotekach itp.

Stosowana jest wtedy, kiedy nie można przeprowadzić inwentaryzacji metodami wcześniej opisanymi lub kiedy nie ma obowiązku inwentaryzacji co roku, np. w stosunku do środków trwałych.

Tą metodą inwentaryzuje się:

- grunty, środki trwałe trudno dostępne oglądowi (rurociągi, kable...),
- należności sporne i wątpliwe,
- rozrachunki publiczno-prawne, rozrachunki z pracownikami,
- składniki finansowego majątku trwałego (udziały, akcje, papiery wartościowe),
- wartości niematerialne i prawne,
- rozliczenia międzyokresowe,
- należności i zobowiązania wobec osób nieprowadzących

ksiąg rachunkowych (osób fizycznych),

- kapitały i fundusze, rezerwy i przychody przyszłych okresów, a także wszystkie pozostałe nie wymienione wyżej składniki aktywów i pasywów (w tym również wszystkich zobowiązań),
- prawo wieczystego użytkowania gruntu.

W przypadku, gdy składniki kwalifikujące się do zinwentaryzowania metodą potwierdzenia sald lub drogą spisu z natury nie zostały tymi metodami zinwentaryzowane, muszą być poddane inwentaryzacji poprzez porównanie danych ewidencji z dokumentacją, ich analizę i weryfikację.

Z przeprowadzonych czynności weryfikacyjnych sporządzany jest protokół.

Obowiązek inwentaryzacji drogą weryfikacji sald pozostałych aktywów i pasywów obciąża pracowników z księgowości.

Przechowywanie dokumentów inwentaryzacyjnych

Do typowych dokumentów z przeprowadzonej inwentaryzacji

zaliczyć należy:

- zarządzenie kierownika jednostki w sprawie przeprowadzenia spisu z natury, zawierające harmonogram inwentaryzacji,
- arkusze spisowe,
- księgowe zestawienie niedoborów niewynikających z arkusza spisu z natury,
- oświadczenia wstępne oraz oświadczenia po zakończonym spisie z natury osób materialnie odpowiedzialnych,
- sprawozdanie opisowe z przebiegu spisu z natury,
- zestawienie różnic inwentaryzacyjnych,
- protokół rozliczenia wyników inwentaryzacji,
- potwierdzenia sald należności,
- protokół z przeprowadzonej weryfikacji.

Dokumenty inwentaryzacyjne przechowywane są przez okres 5 lat, w oryginalnej postaci, w ustalonym porządku, dostosowanym do sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Zbiory dokumentów inwentaryzacji rocznej oznacza się określeniem nazwy ich rodzaju oraz symbolem końcowym lat (np. „Spis z natury środków trwałych – 2021 r.”).

Dokumentację z inwentaryzacji rocznej i sprawozdania roczne - ze wszystkich kolejnych lat należy archiwizować oddzielnie, ze szczególną starannością.

Barbara Pałka

Szkolenie aktywu krajowego ZZ „Budowlani”

W związku z potrzebą zapoznania członków Rady Krajowej (w szczególności nowo wybranych) z zasadami funkcjonowania organów krajowych Związku Zawodowego „Budowlani”, przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych oraz tym, czym Biuro Zarządu Krajowego zajmuje się na co dzień, czyli obsługą struktur „Budowlanych”, Biuro Zarządu Krajowego zorganizowało w dniu 29 listopada szkolenie w formie wideokonferencji.

Przewodniczący Zbigniew Janowski, witając uczestników szkolenia, powiedział m.in.:

”Dzięki współczesnej technice udaje się nam utrzymywać kontakt ze wszystkimi strukturami Związku Zawodowego „Budowlani”. W tym roku zorganizowaliśmy 5 zdalnych szkoleń. Cieszyły się one dużym zainteresowaniem ze strony członków Związku Zawodowego „Budowlani”. Wzięło w nich udział blisko 150 naszych działaczy.

Wśród nich byli reprezentanci organizacji podstawowych i branż z całej Polski. Szkoliliśmy m.in. z regulacji wewnątrzwiązkowych dotyczących funkcjonowania organizacji podstawowych, prawidłowego wypełniania raportu finansowego i innych dokumentów księgowych, ochrony danych osobowych, wypadków przy

pracy i w drodze do i z pracy, a także ze sporów zbiorowych pracy”.

Przypomniał jednocześnie, że: **Rada Krajowa jest najważniejszym organem Związku Zawodowego „Budowlani” pomiędzy Kongresami. Rada Krajowa, zgodnie z postanowieniami Statutu oraz uchwałami Kongresu, jest organem uchwałodawczym, który kieruje pracami Związku i realizuje program działania Związku.**

Radę Krajową tworzą członkowie wybrani zgodnie z ordynacją wyborczą przez Kongres oraz Przewodniczący Związku, który również wybierany jest podczas obrad Kongresu.

Rada Krajowa Związku Zawodowego „Budowlani” w kadencji 2020-2025 liczy 45 członków, reprezentujących 14 okręgów Związku. W zależności od liczby członków Związku, w danym okręgu liczba przedstawicieli Rady Krajowej reprezentujących dany

okręg waha się od 2 do 8.

Podczas szkolenia wiceprzewodniczący Jakub Kus i Tomasz Nagórka oraz sekretarz krajowy Cezary Izdebski informowali czym zajmuje się, jakie ma uprawnienia i obowiązki Rada Krajowa oraz pozostałe organy krajowe naszego Związku. Uczestnicy szkolenia zostali także poinformowani o zasadach ochrony danych osobowych przyjętych w Związku w oparciu o RODO.

Po prezentacjach odbyła się sesja pytań, odpowiedzi i wyjaśnień. Szkolenie służyło ułatwieniu zaangażowania członków Rady Krajowej w jej prace, a także zapoznaniu ich z przyjętymi procedurami, co jest szczególnie ważne w czasie, w którym organy Związku w większości wypadków pracują zdalnie, z wykorzystaniem aplikacji do spotkań online.

(zj)

Zimowy uśmiech w SANVICIE

Oferta obowiązuje
w okresie
od 09.01.2022 r.
do 20.03.2022 r.

Pobyt tygodniowy już od
1225 zł/os. oraz dwutygodniowy
już od **2450 zł/os.** (pokój 2 os.)

Zapewniamy:

- ❄ zakwaterowanie w komfortowych pokojach (dotyczy tylko pok. 1 i 2 osobowych)
- ❄ wyżywienie
- ❄ opiekę medyczną
- ❄ zabiegi lecznicze

Dzieci do lat 3 - bezpłatnie

Oferta dostępna
od 09.12.2021 r.

❄ w prezencie - mały pakiet SPA oraz rabat 15%

Szczegóły oferty na stronie www.ciechocinek.sanvit.pl
oraz pod numerem tel. 54 283 42 81

CENTRUM PROMOCJI ZDROWIA
SANVIT

**-15% za piękny
uśmiech**

Centrum Promocji Zdrowia „SANVIT” Sp. z o.o. Sanatorium Uzdrowskie
ul. Staszica 8, 87-720 Ciechocinek, tel. 54 283 42 81,
e-mail: marketing.ciechocinek@sanvit.eu, www.sanvit.pl

HUMOR

Pewien turysta czekał pewnego razu na przystanku gdzieś na prowincji. W pewnym momencie zauważył w oddali dwie sylwetki. Kiedy podszedł bliżej i przyjrzał się, zobaczył dwóch mężczyzn z łopatami. Jeden wykopywał dół odsypując ziemię na bok, a drugi po chwili zakopywał dół tą samą ziemią. Zdziwiony turysta podszedł bliżej i pyta:

- Panowie! Co to za dziwną pracę wykonujecie? Jeden wykopuje dół, drugi go zakopuje?
- No wie pan - normalnie to nas jest trzech. Tylko ten, co normalnie sadi drzewka w ziemię, jest dziś chory...

☺☺☺

- Dlaczego został pan zwolniony z poprzedniej pracy?
- Bo... uciekłem z żoną dyrektora.
- To świetnie, zaczyna pan od dziś!

☺☺☺

- Kochanie, jeśli dalej będziesz zachowywać się jak kasjerka w markecie, to zabieram swoje rzeczy i wychodzę!
- Reklamówkę doliczyć?

☺☺☺

- Panie Stefanie - jak panu nie wstyd? 50 lat pan z żoną przeżył i teraz pan ją zostawił i ożenił się pan z jakąś 20-latką? Czy pan zwariował?
- A czego pan się czepia? Wie pan jak to co wieczór z żoną było? Validol jej podaj! Herbatki zaparz. Przykryj, odkryj! Przełącz kanał w telewizji itd. itp. A z młodą to tak: Wieczorem wyjdzie, rano wróci... człowiek całą noc spokojnie śpi.

☺☺☺

Synek wyszedł z tatą na spacer. Nagle kłania się jakiemuś obcemu mężczyźnie.
- Kto to jest - pyta zdumiony ojciec.
- To pan z zakładu oczyszczania. Zawsze jak wychodzisz do pracy, dzwoni do drzwi i pyta czy teren jest już czysty ...

☺☺☺

- Halinko, pamiętasz jacy byliśmy szczęśliwi dziesięć lat temu?
- Ależ Stasiu, dziesięć lat temu jeszcze się nie znaliśmy!

- No właśnie Halinko, no właśnie.

☺☺☺

Bandyta wchodzi do banku, kradnie pieniądze z kasy, po czym podchodzi do jednego z klientów i pyta:
- Widziałeś, co zrobiłem?
- Tak i mam zamiar zadzwonić na policję.

Złodziej przyłożył mu pistolet do głowy i go zastrzelił. Podszedł do następnego klienta z tym samym pytaniem, na co ten odpowiada:
- Nic nie widziałem i nic nie słyszałem, ale moja żona widziała!!!

☺☺☺

Blondynka w milionerach. Pada ostatnie pytanie do miliona.

- Które ptaki nie zakładają gniazd:

a) bociany, b) kukułki, c) jaskółki, d) dzięcioły?

Blondynka odpowiada:

- Kukułka!!!

- Brawo, brawo wygrała pani milion!!!

Po tygodniu koleżanka blondynki pyta:

- Skąd wiedziałaś, że to kukułki nie zakładają gniazd?

Blondynka:

- To proste, kukułki mieszkają w zegarach!!!

☺☺☺

- Mamo, z mego listu do św. Mikołaja wykreśl kolejkę elektryczną, a wpisz łyżwy.
- A co, nie chcesz już pociągu?

- Chcę, ale jeden już znalazłem w waszej szafie.

☺☺☺

Dzieci wybierają zawody aktorek, piosenkarzy, strażaków, policjantów itp.

Tylko Jaś mówi, że chciałby zostać św. Mikołajem.

- Czy dlatego Jasie, że roznosi prezenty? - pyta nauczycielka.

- Nie. Dlatego, że pracuje raz w roku.

☺☺☺

Córka dzwoni do matki ...

- Mamo, pokłóciłam się z mężem! Chcę by gorzko tego pożałował, więc jadę nocować do Ciebie.

Matka odpowiada:

- Zaczekaj! Jeśli ma gorzko pożałować, to raczej ja przyjadę do Ciebie. Myślę, że dwa tygodnie wystarczą!

☺☺☺

Pijany facet wraca do domu. Żona robi awanturę i wymownie pokazuje palcem na zegarek.

Na to facet:

- Wielkie mi halo... Jak mój ojciec wracał do domu, to matka na kalendarz pokazywała!

☺☺☺

Rejestracja w przychodni: Facet chce się zapisać do psychiatry.

- Słucham Pana

- Chcę się zapisać do psychiatry, ile kosztuje wizyta?

- 300 zł.

- Nie ... no tak głupi to ja jeszcze nie jestem!

Budowlani

Ogólnopolski Magazyn
Społeczno-Zawodowy

Adres redakcji: 00-641 Warszawa,
ul. Mokotowska 4/6
tel.: 22 825 60 61-62,
faks: 22 825 11 23
e-mail: info@zzbudowlani.pl

Redaktor naczelny:

Jakub Kus

Redaktor wydania: Aleksandra
Suchocka

Zespół: Tomasz Nagórka, Barbara
Pałka, Małgorzata Sokółowska,
Cezary Izdebski

Skład i łamanie: Robert Żwirski

Wydawca i dystrybucja: Związek
Zawodowy „Budowlani” 00-641
Warszawa, ul. Mokotowska 4/6

Druk: Grupa ZPR Media S.A.

Drukarnia Prasowa
ul. Jubilerska 10,
00-939 Warszawa

SUDOKU DLA ROZ- RYWKI

Należy wypełnić diagram w taki sposób, aby w każdym poziomym wierszu, w każdej pionowej kolumnie i w każdym dziewięciopolowym kwadracie 3x3 znalazły się cyfry od 1 do 9. Cyfry w kwadracie oraz kolumnie i wierszu nie mogą się powtarzać.

	1			3	7	4		6
				1			7	
8					6	3		
4		2	1	6			9	
	7							2
9						8		
			3			2	6	
	3	4				9		
	6		2	4		1	8	